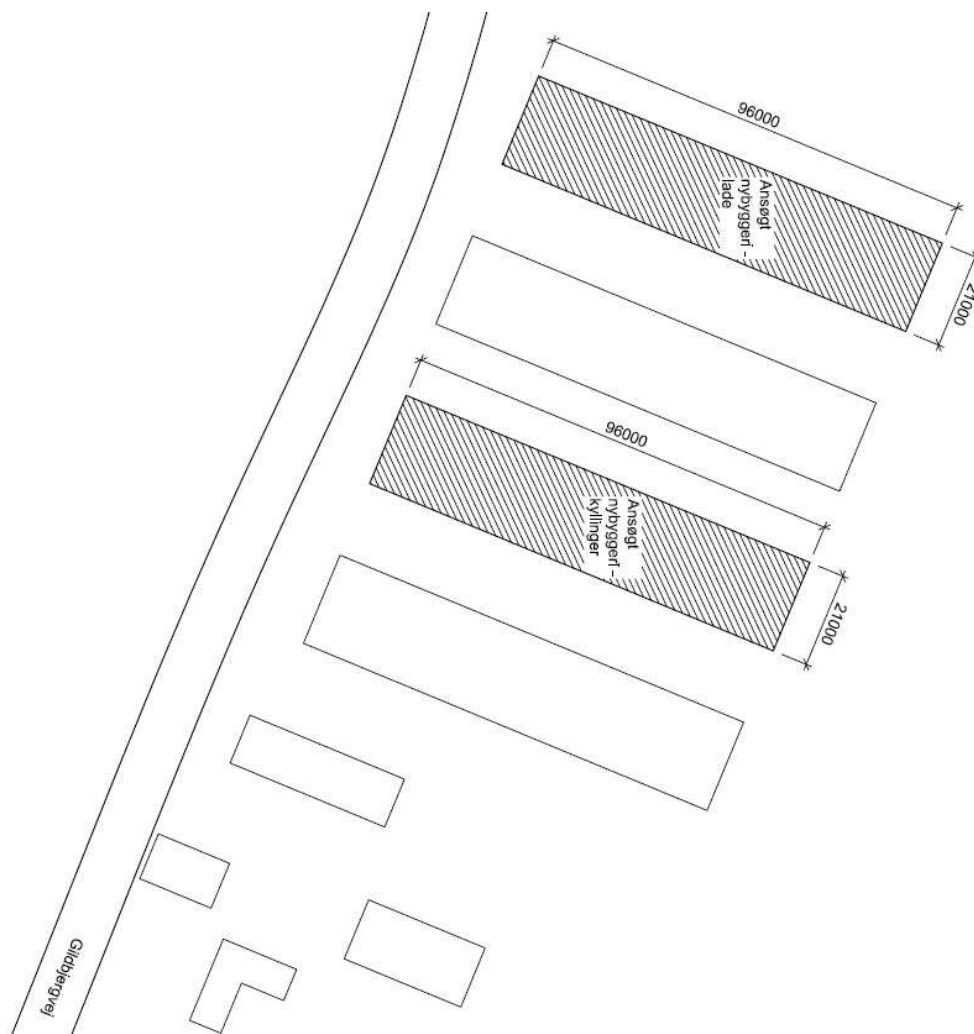

Miljøgodkendelse af Gildbjergvej 4 6500 Vojens

Jf. § 12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

(LBK nr. 868 af 03/07/2015)

Matrikel 45

25. november 2015

Haderslev Kommune

Indhold

1	Generelle forhold	3
1.1	Ejer og driftsforhold	4
1.2	Godkendelsespligt.....	4
1.3	Godkendelsens omfang.....	4
1.3.1	Projektets omfang	4
1.3.2	Tidligere godkendelser	6
1.3.3	Biaktiviteter.....	7
1.3.4	Husdyrbrugets ophør	7
1.4	Offentlighed og høring.....	7
1.4.1	Offentlighed og høring	7
1.4.2	Ikke-teknisk resume	9
2	Anlægget	12
2.1	Dyrehold og Management	12
2.2	Lokalisering.....	17
2.2.1	Faste afstandskrav	17
2.2.2	Landskabet og planforhold.....	18
2.3	Energi- og vandforbrug.....	20
2.3.1	Energiforbrug.....	20
2.3.2	Vandforbrug	22
2.4	Gener.....	23
2.4.1	Lugt.....	23
2.4.2	Støj.....	24
2.4.3	Lys	24
2.4.4	Fluer og skadedyr.....	24
2.4.5	Støv	25
2.4.6	Transport	25
2.5	Forurening	26
2.5.1	Spildevand	26
2.5.2	Husdyrgødning og foder	28
2.5.3	Affald og miljøfarlige stoffer.....	29
2.5.4	Ammoniak.....	31
3	Arealerne	37
3.1	Markoplysninger	37
3.2	Gødningsregnskab	38
3.3	Nitrat (overfladevand).....	42
3.4	Nitrat (grundvand).....	43
3.5	Fosfor.....	44
3.6	Ammoniak fra udbringning	45
3.7	Gener fra udbringning	48
4	Bilag	49

1 Generelle forhold

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse efter § 12 stk. 2 i husdyrgodkendelsesloven¹ på Gildbjergvej 4, 6500 Vojens, matr.nr. 45, Maugstrup Ejerlav, Maugstrup ved Bent Callesen.

Afgørelsen omfatter udvidelse af dyreholdet fra 726.900 stk. 35 dages slagtekyllinger, svarende til 240,7 DE og til 1.014.000 stk. 38 dages slagtekyllinger, svarende til 394,55 DE. Udvidelsen vil medføre etablering af en ny stald på 2200 m². Der opføres et forrum på 50 m² i tilknytning til stalden. Stald og forrum etableres mellem de eksisterende stalde. Yderligere opføres en lade på 2016 m², til halmopbevaring og halmfyr, øst for eksisterende bygninger.

Godkendelsen meddeles på de vilkår der fremgår af Bilag 2 – Oversigt over vilkår og omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg samt bedriftens arealer.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser også selv om disse regler evt. skærpes i forhold til denne godkendelse (Se bilag 1).

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- Lever op til kravene om anvendelse af BAT
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller af rødlistet
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier

Med denne tilladelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven, miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven.

Jævnfør § 15 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen², skal en miljøgodkendelse regelmæssigt og mindst hvert 10 år tages op til revurdering. Den første revurdering foretages allerede efter 8 år, hvor retsbeskyttelsen udløber, eller senest 4 år efter vedtagelsen af nye BAT konklusioner. Haderslev Kommune forventer at revurdere husdyrbruget igen senest i 2023.

Dato for godkendelse: 25. november 2015

Håkon Karlsen
Miljømedarbejder
Natur og Landbrug, Haderslev Kommune

Journal nr.: 14/39176
Kvalitetssikring: Anne-Lene Jørgensen, Haderslev Kommune

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug - LBK nr. 868 af 03/07/2015

² § 15 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug - [BEK nr 1283 af 08/12/2014](#)

1.1 Ejer og driftsforhold

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget.

Ansøger	Bent Callesen Gildbjergvej 4 6500 Vojens 74506389 / 23237917 callesen@post10.tele.dk	Bedriftsoplysninger Gildbjergvej 4 6500 Vojens CVR nr. 11449433 CHR nr. 17848
Konsulent	Jens Elvstrøm Søhøjlandets Regnskabskontor Nørreskov Bakke 28 8600 Silkeborg 8682 1666 / 4028 5535 je@shlrk.dk	Matrikler på ejendom Ejerlav Matrikel nr. Maugstrup Ejerlav, 45 Maugstrup

1.2 Godkendelsespligt

I dette afsnit gøres der rede for, hvorfor projektet er godkendelsespligtigt.

Haderslev Kommunes vurdering

Afgørelsen omfatter udvidelse af dyreholdet fra 726.900 stk. 35 dages slagtekyllinger, svarende til 240,7 DE og til 1.014.000 stk. 38 dages slagtekyllinger, svarende til 394,55 DE. Udvidelsen vil medføre etablering af en ny stald på 2200 m². Der opføres et forrum på 50 m² i tilknytning til stalden. Stald og forrum etableres mellem de eksisterende stalde. Yderligere opføres en lade på 2016 m², til halmopbevaring og halmfyr, øst for eksisterende bygninger.

Dette er en godkendelsespligtig udvidelse jævnfør husdyrgodkendelseslovens § 12 stk. 2

1.3 Godkendelsens omfang

I dette afsnit gøres der rede for projektets overordnede forhold, som ikke direkte har med miljøpåvirkningen at gøre. Der gøres rede for, hvad projektet omfatter, dvs. hvilke ejendomme og bygninger, hvilket dyrehold, hvilke arealer samt eventuelle biaktiviteter. Der oplyses desuden om tidligere godkendelser af husdyrbruget og om hvad der skal ske i tilfælde af husdyrbrugets ophør.

1.3.1 Projektets omfang

I dette afsnit redegøres kort for projektets omfang.

Afgørelsen omfatter udvidelse af dyreholdet fra 726.900 stk. 35 dages slagtekyllinger, svarende til 240,7 DE og til 1.014.000 stk. 38 dages slagtekyllinger, svarende til 394,55 DE.

Bent Callesen, ønsker at opfører en slagtekyllingestald på ca. 2100 m² netto og 2220 m² brutto. Der opføres et forrum på 50m² i tilknytning til stalden. I den forbindelse fjernes en ældre driftsbygning, der ligger på hvor den nye stald påtænkes opført.

Den nuværende produktion af slagtekyllinger sker i 2 stalde på hver 2100 netto m². Efter udvidelsen vil der således ske produktion i 3 stalde, alle beliggende på Gildbjergvej 4.

Der opføres en ladebygning til halmopbevaring og halmfyr. 21m*96m. Laden opføres parallelt med de eksisterende stalde, på vest siden af de eksisterende stalde.

Der ønskes byggestart kort tid efter nødvendige tilladelser foreligger. Der forventes en byggeperiode på 3-6 måneder, alt afhængig af de aktuelle forhold vedr. leverancer af byggematerialer og arbejdskraft.

Starttidspunkt for byggeriet: 01 - 08 - 2015

Sluttidspunkt for byggeriet: 01 - 10 - 2015

Starttidspunkt for driften: 01 - 10 - 2015

Der er et eget harmonie areal på 79,3 ha.

Nulalternativ

0-alternativet for ejendommen vil være en fortsættelse af den eksisterende produktion i de nuværende rammer.

Placeringen den ny stald var planlagt allerede ved byggeriet af de to eksisterende stalde. Den bygning, som skal fjernes, hvor den ny placeres, er udtjent som produktionsstald. Der er klare fordele ved at have bygningsmassen samlet, frem for spredt. Der kan ske tilkørsel fra offentlig vej ad samme indkørsel, der er mindre intern logistik på ejendommen, og indtrykket af bygningsmassen bliver mere homogen

Andre placeringer af den ny stald vil således betyde uhensigtsmæssige logistikforhold i forhold til såvel nye og gamle stalde.

Haderslev Kommunes vurdering

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, og med de ændringer, der fremgår af denne godkendelses vilkår. Ovenstående beskrivelse er kun en kortfattet beskrivelse af projektets omfang, som vil blive beskrevet nærmere i de efterfølgende afsnit.

Det er kommunens vurdering, at projektet kun omfatter anlæg på den aktuelle ejendom og at denne ikke er teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med anlæg på andre ejendomme.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet. Miljøpåvirkningen, der kommer som følge af udvidelsen på husdyrbruget vurderes ikke at påvirke lokalområdet i negativ retning, jævnfør nærværende miljøgodkendelse.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der er meddelelsespligt. Det er kommunen, der vurderer, om fremtidige ændringer af bedriftens dyrehold eller staldindretning, opførsel af nye stalde eller opbevaringsanlæg skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer samt ændringer i ejerforhold skal ligeledes anmeldes til kommunen.

Nul-alternativ

Med hensyn til nabogener set i forhold til nul-alternativet kontra udvidelsen på husdyrbruget vurderes det, at udvidelsen på husdyrbruget ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring husdyrbruget end ved den nuværende produktion. Det er endvidere Haderslev Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser, af nul-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på husdyrbruget, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil nul-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer med mere), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes. Nul-alternativet vurderes derfor ikke som værende et relevant valg.

Udnyttelsesfrist

Der meddeles to år til at udnytte godkendelsen, hvilket stilles som vilkår. Med udnyttet menes her, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Endvidere skal der være indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være nået inden for tidsfristen.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i seneste tre år, jf. § 33 i husdyrgodkendelsesloven.

Vilkår

- 1) Godkendelsen gives på vilkår af, at projektet gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
- 2) Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis byggeri/anlægsarbejder ikke er sat i gang inden to år fra denne afgørelses meddelelse. Det anses for tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil godkendelsen bortfalde.

1.3.2 Tidligere godkendelser

I dette afsnit redegøres kort for husdyrbrugets tidligere godkendelser.

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen har en miljøgodkendelse dateret den 20.11.2006.

Haderslev Kommune har yderligere meddelt miljøgodkendelse til ejendommen den 25. maj 2009, der dog aldrig blev udnyttet og derfor bortfaldt.

Haderslev Kommune vurderer, at ansøgningsmaterialet tager udgangspunkt i det tidligere tilladte.

Denne miljøgodkendelse erstatter vilkår stillet i tidligere godkendelser for husdyrbruget.

1.3.3 Biaktiviteter

I dette afsnit redegøres der for biaktiviteter på husdyrbruget.

Ansøgers tekst

Der forefindes ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

Haderslev Kommunes vurdering

Da der ikke forefindes biaktiviteter på husdyrbruget stilles der ikke vilkår i forhold hertil.

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

I dette afsnit gøres der rede for, hvilke tiltag der planlægges at udføre for at forebygge forurening i forbindelse med husdyrbrugets ophør.

Ansøgers tekst

Staldene rengøres og desinficeres, og lagere afhændes.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag ved *husdyrbrugets ophør* er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

Der er stillet vilkår om oprydning i forbindelse med bedriftens ophør, så risiko for forurening og gener i form af for eksempel lugt, fluer og skadedyr begrænses, og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand. Det er kommunen, som vurderer, om foranstaltningerne er tilstrækkelige og om en tilfredsstillende stand er opnået inden for en rimelig tidsfrist. Gyllebeholdere, der opføres uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer, skal fjernes når beholderen ikke længere skal anvendes.

Følgende vilkår er stillet for at fastholde ansøgers intentioner.

Vilkår

- 3) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.
- 4) Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
- 5) Ejendommens bygninger skal rengøres.

1.4 Offentlighed og høring

I dette afsnit gøres der rede for inddragelsen af offentligheden i forbindelse med denne afgørelse.

1.4.1 Offentlighed og høring

Der gøres her rede for inddragelse af offentligheden og lovpligtige høringer.

Forannoncering

Ansøgningen blev offentliggjort på kommunens hjemmeside www.haderslev.dk -> Politik og Dialog -> Høringer og afgørelser – tilladelse den 28. april 2015 til 12. maj 2015.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Høring af naboer og parter

Naboer og parter, samt ansøger selv og øvrige parter der har anmodet om orientering i sagen blev orienteret om ansøgningen om miljøgodkendelse og udkast til miljøgodkendelse den 08. oktober 2015 med en frist på 6 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger høringsperioden.

Offentliggørelse og klagevejledning

Miljøgodkendelsen af Gildbjergvej 4, 6500 Vojens i henhold til § 12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive annonceret på kommunens hjemmeside www.haderslev.dk -> Politik og Dialog -> Høringer og afgørelser.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være modtaget senest mandag den 28. december 2015. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmerstedvej 1A, 1., 6100 Haderslev eller teknikmiljoe@haderslev.dk. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage over miljøgodkendelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Udnyttelse af miljøgodkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne godkendelse. Udnyttelsen af miljøgodkendelsen sker på eget ansvar, idet Natur- og Miljøklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøgodkendelse.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter miljøgodkendelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7 er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Til implicerede parter:

- Bent Callesen, Gildbjergvej 4, 6500 Vojens
- Jørgen Gellert, Kestrupvej 12, 6500 Vojens (CVR: 24276058)
- Nis H Petersen, Billundvej 35, 6560 Sommersted (CVR: 83955813)

Til naboer indenfor konsekvenszonen (se bilag 4):

- Hans Henrik Juhl, Kastvråvej 2, 6560 Sommersted
- Niels Michaelsen, Kastvråvej 5, 6560 Sommersted
- Else og Gert Drews, Kestrupvej 7, 6500 Vojens
- Rita K. M. og Henrik L. Gellert, Kestrupvej 9, 6500 Vojens
- Ruth og Sigurd Kling, Kestrupvej 11, 6500 Vojens
- Jørgen Peter Gellert, Kestrupvej 12, 6500 Vojens
- Kirsten Marie Rotcher, Jens Erik Meng og Thorsten Meng, Kestrupvej 13, 6500 Vojens

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: Jens Elvstrøm, Søhøjlandets Regnskabskontor, e-mail: je@shlrk.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V. e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til kommunens hjemmeside:

- Embedslægerne i Region Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe e-mail: syd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K. e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens e-mail: bent.karlsson@mail.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Morten Ringive e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev e-mail: haderslev@dof.dk

1.4.2 Ikke-teknisk resume

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser beskrives i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Anlæg:

Bent Callesen, ønsker at opfører en slagtekyllingestald på 2200 m² (netto 2100 m²) og et forrum på 50 m² i tilknytning til stalden. I den forbindelse fjernes en ældre driftsbygning, der ligger hvor den nye stald påtænkes opført.

Den nuværende slagtekyllinge produktion sker i 2 stalde på hver 2100 netto m². Efter udvidelsen vil der således ske produktion i 3 stalde, alle beliggende på Gildbjergvej 4.

Der opføres en ladebygning til halmopbevaring og halmfyr. 21m*96m. Laden opføres parallelt med de eksisterende stalde, på vest siden af de eksisterende stalde. Laden opføres i stålspær med eternittag og stålprofil sidebeklædning der farvemæssigt passer til de eksisterende bygninger (gule mursten, med grå eternittag)

Landskab:

Husdyrbrugets anlæg er placeret samlet og vurderes ikke at påvirke landskabet væsentligt.

Produktion:

1.014.000 stk. 38 dages slagtekyllinger.

Variation:

Der kan opstå variations i driften, da både slagtealder og indsættelses tidpunkt for kyllinger er bestemt af slagteriet. Den angivne slagtealder er således et max for produktionen.

Lugt:

Ansøgningen viser at der ikke vil opstå væsentlige lugtgener som følge af den ansøgte produktion.

Management:

Alle produktionsdata fra slagtekyllingeproduktionen lages elektronisk.

BAT:

Stald. der anvendes bedste staldsystem, dybstrøelse.

Tiltag i stalden:

Der anvendes øget direkte udkørsel af husdyrgødningen, fra 15 % i nudriften til 35 % i ansøgt drift.

NH3:

Kravet er 14,3 kg N-NH₃/1000 38 dagskyllinger. BAT for ejendommen er således =
1014000 stk /1000 *14,68 kg NH₃ = 14.890,2 kg N-NH₃
Der er påfølgende udledning = 12.837,39 kg N-NH₃ pr år.

BAT fosfor:

Det er at betragte som BAT at fodre slagtekyllinger med foder som har et fosforindhold der ikke overstiger normen. Gildbjergvej 4 fodrer kyllingerne efter normen.

Fodring:

Der anvendes fytase tilsat tilskudsfoder, og der anvendes fasefodring

Udbringning

Der anvendes bredspredning af gødningen.

Lager:

Der anvendes overdækket markstak. Bedste teknik.

Management:

Alle produktionsdata fra slagtekyllingeproduktionen lages elektronisk.

Arealer:

Der er et eget harmonie areal på 79,3 ha.

Der anvendes reference sædskifte.

Grundvand:

Der er en merbelastning på 0,0 mg nitrat/L

Kvælstof overfaldevand:

Der udbringes 1,4 DE/ha og nitratudvaskningen fra de ejede marker overstiger ikke kravet der er stillet i lovgivningen.

Fosfor:

Afskæringskriteriet for fosfor er overholdt.

Natur:

Der vil ikke være en væsentlig ammoniakdeposition på naturområder, som følge af projektet.

2 Anlægget

2.1 Dyrehold og Management

I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen, samt om management og brug af bedste tilgængelige staldteknologi på husdyrbruget.

Beskrivelse af anlægget

Udvidelsen vil medføre etablering af en ny stald på 2200 m² (netto 2100). Der opføres et forrum på 50 m² i tilknytning til stalden. Stald og forrum etableres mellem de eksisterende stalde. Yderligere opføres en lade på 2016 m², til halmopbevaring og halmfyr, øst for eksisterende bygninger.

Den nuværende produktion af slagtekyllinger sker i 2 stalde på hver 2100 netto m². Efter udvidelsen vil der således ske produktion i 3 stalde, alle beliggende på Gildbjergvej 4.

Der er automatisk styring af foder, ventilation og varme i staldene.

Ventilationsafkast sker ved kippen og udmunder ca. 0,5 - 1,0 m over kip. Der er ikke overdækning på, hvorved luften kastes mere lige op. Lufthastigheden i luftafkastene er ved maksimal ventilation ca. 8 m/sek., men ved minimum ventilation under 1 m/sek.

Staldene er forsynet med undertryksanlæg, med indsugningsventiler placeret i væg og udsugninger placeret ved kip. Som sikkerhedsventilation er monteret gavlventilatorer. Udsugningskapaciteten er maksimalt 4,0 til 4,5 m³/time pr. kylling (dog ekskl. gavlventilatorer), men om vinteren og i perioder med småkyllinger vil ventilationsbehovet være under 1/10 heraf. Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret. Der er etableret ventilationsanlæg med MultiStep styring. Det vil sige, at én udsugningsventilator er hastighedsreguleret, og de øvrige kobles ind (on/off) efter behov.

Beskrivelse af dyreholdet

Besætningen udvides til 1.014.000 stk. 38 dages slagtekyllinger, svarende til 394,6 DE. Inden udvidelsen er dyreholdet på 726.900 stk. 35 dages slagtekyllinger, svarende til 240,7 DE. Dyrehold og stalddoversigt fra husdyrgodkendelse.dk, fremgår af bilag 6. Der anvendes dybstrøelse som staldsystem. Der er automatisk styring

Management

I kyllingeproduktionen er kendetegnet ved at meget højt styrings- og kontrol- niveau. Der er styring af: foder, ventilation og varme. Dette sker automatisk.

Ejer eller uddannet personale fører daglig kontrol med vandforbrug, ventilation, temperatur, lysprogrammer, foderforbrug og dødelighed. Personale oplæres i pasning af fjerkræ. Alle produktionsdata lagres elektronisk.

Anlæggets drift kontrolleres, der opgøres produktionsdata ugentlig.

Dyrene tilses dagligt ifølge reglerne i Lov om hold af Slagtekyllinger (lov nr 336 af 16/5- 2001) og Bekendtgørelse om hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion (Bek. Nr 1069 af 17/12- 2001). Foder, vand og klima i stald kontrolleres mindst en gang daglig. Kyllingerne vejes med jævne mellemrum for at sikre at tilvæksten hos dyrene udvikler sig tilfredsstillende.

Anlæg og bygninger vedligeholdes løbende, større eftersyn af anlæg ved udsætning af kyllinger 7 – 9 gange årlig.

I forbindelse med holdskifte kontrolleres anlæg og inventar og bygninger indvendig og udvendig. Se bilag 3 " Vurdering af indførelsen af bedste tilgængelige teknikker (BAT)"

Rengøring og desinfektion

Efter hvert hold vaskes og desinficeres stalden, derefter tørres stalden ved opvarmning, før indsættelse af nyt hold kyllinger.

Bedste tilgængelige staldteknologi

I denne produktion opfedes kyllingerne på dybstrøelse udlagt direkte på gulv. Strøelsen og gødningen fjernes efter hver rotation.

Dybstrøelse er eneste staldtype hvor kyllinge produktion til slagt i Danmark.

Driften er alt ind - alt ud, efterfulgt af en tomgangsperiode.

For at tilgodese dyrenes velfærd er belægningen begrænset til max. 40 kg/m². Gulvet i hele stalden forsynes med strøelsesmateriale.

Fra DANETV rapporten ses at ammoniak effekt af varmeveksleren sker i de første 20 til 30 dage. Der er målt på tre rotationer, derfra anbefaler jeg der bruges 25 dage som min. driftstid af varmevekslerne³.

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der benyttes fasefodring, og der er tilsat fytase til indkøbt tilskudsfoder.

Fasefodring:

Der anvendes fasefodring for at opfylde kyllingernes krav af næringsstoffer til tilvækst og reproduktion.

Råprotein:

Total råprotein i foderet ligger under eller imellem 12-16 % i foderblandingen.

Fosfor:

Total fosfor i foderet ligger under eller imellem 0,35-0,80 % i foderblandingen.

BAT (teknologiblade + normtal 2009)			
N	P	DE	kg P/DE
31731,47	12060,12	319,86	37,7
Norm 2014			
N	P	DE	Kg P/DE
30457,56	11164,83	319,86	34,9
BAT værdier:			
tilvækst		2,02 kg	
foderforbrug		3,29 kg	
proteinindhold		20,3 %	

³ Side 9 i: Rokkedahl Energi. Ammonia Emission from Broiler Houses. Effects of the Agro Clima Unit Heat Exchange System. Test Report

fosforindhold 0,58 %

Haderslev Kommunes vurdering

Anlæg

Der er redegjort for at der anvendes dybstrøelse som staldsystem på husdyrbruget.

Haderslev Kommune vurderer indretningen lever op til BAT for staldteknologi.

Dyrehold

Der stilles vilkår til fastholdelse af den beskrevne produktion og de beskrevne nye staldanlæg.

Der er indsendt en ansøgning på slagtekyllinger (38 dage) og en tidligere version af ansøgningen med slagtekyllinger (35 dage).

Der gives godkendelse til fleksibilitet i slagtealderen til at producere slagtekyllinger mellem 35 og 38 dage. Haderslev Kommune har sikret sig at emissionerne fra husdyrbruget ikke stiger som følge af at der gives godkendelse til fleksibilitet, se tabel.

Tabel 1: Emissionerne ved produktion af slagtekyllinger 35 og 38 dage.

	35 dage kyllinger	38 dage kyllinger
Antal stk.	1.191.635	1.014.000
DE	394,6	394,6
kgN	38.500	40.342
KgP	13.773	14.063
Ammoniak KgN/år	12.231	12.837
Lugt fra produktion (LE)	30.240	30.240

Haderslev Kommune har gennemgået ansøgningen og konstateret at miljøbelastningen ikke stiger som følge af at der produceres flere 35 dages kyllinger, end de i hovedansøgningen angivende 38 dages kyllinger. Nøgletal og vilkår for at fastholde at forureningen ikke stiger, er stillet i de relevante kapitler.

Management

Haderslev Kommune vurderer, at det beskrevne management er med til at sikre BAT på husdyrbruget.

Der er i det ansøgte redegjort for forebyggelse af uheld m.v. ved at der er indsendt en beredskabsplan. Der er stillet vilkår omkring tilgængelighed og revision af husdyrbrugets beredskabsplan. Idet det vurderes at regelmæssig revision og planens synlighed er medvirkende til at skabe bevidsthed om og derved forebyggelse af uheld. Det er ejerens pligt, at medarbejdere har kendskab indholdet af beredskabsplan.

Rengøring og desinfektion

Haderslev Kommune vurderer, at det beskrevne vedrørende rengøring og desinfektion er at betragte som BAT.

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ved anvendelse af varmeveksler, med en kapacitet på ca. 20.000 m³ luft pr. time til en stald til slagtekyllinger på ca. 2000 m², reduceres tabet fra stalde med 30 pct., men der er lidt

forøget tab fra lagre og udbringning. Samlet set reduceres ammoniakudledningen med 10 pct., hvilket fastholdes igennem vilkår.

Varmeveksler er her anlæg til at genanvende varme fra luftafkast. Den varme afkastluft ledes til en varmeveksler hvor varmen veksles indirekte med den kolde indgående luft. Det sker typisk i mod-strøm eller krydsstrøm. Ved afkøling af den varme luft vil der ofte ske en fortætning af vand, så varmeveksleranlæg har en produktion af lænsevand der indeholder ammoniak og støv og som bør behandles som flydende gødning. Reduktionen i ammoniakemission tilskrives bedre luftfordeling og dermed tørrere gødningsmåtte (Horsted, 2015⁴).

Der produceres 1000 m³ fast husdyrgødning på husdyrbruget. Andelen af dybstrøelse, som udbringes direkte på mark, er øget fra 15 pct. til 35 pct., hvilket fastholdes igennem vilkår, med henblik på at formindske ammoniakfordampningen. Andelen af dybstrøelse, som køres i overdækket markstak, er således reduceret til 65 pct.

Bedste tilgængelige foderteknologi

Haderslev Kommune vurderer, at det beskrevne vedrørende foder er med til at sikre BAT på husdyrbruget. Da der ikke er anvendt fodring som virkemiddel, til at nedsætte husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor, er der ikke stillet vilkår vedrørende fodring.

Vejledende emissionskrav for fosfor

I henhold til teknologiblads for fosforindhold i slagtekyllingefoder, kan indholdet af foder til 35-40 dage gamle kyllinger ikke reduceres til under 5,8-5,7 g fosfor/ kg foder (niveau 3) uden at det går ud over dyrenes sundhed – dvs. øget risiko for problemer med ben og gang.

Udviklingen har dog overhalet teknologibladet idet normen nu ligger på 5,5 g fosfor/kg foder for både 35-40 dage gamle kyllinger. Gildbjergvej 4 fodrer kyllingerne efter normen.

Miljøstyrelsen har i Helpdesk svar af den 11. juni 2013 udtalt, at BAT standardvilkåret skal fastsættes i forhold til teknologiblads vedrørende fosforindhold i slagtekyllingefoder fra 15. maj 2011. Det er således BAT, såfremt fosforindholdet i foderet ikke overstiger 5,8 gram fosfor pr. kg foder ved 35 dages kyllinger og 5,7 g fosfor/ kg foder ved 40 dages kyllinger.

Husdyrbruget lever op til bedste anvendelige teknik (BAT), idet BAT standardvilkåret/emissionsgrænseværdien for fosfor er overholdt.

Der er ikke anvendt virkemidler for at overholde de vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor.

Vilkår

6) Den årlige produktion på husdyrbruget må ikke overstige følgende pr. planår (1. august til 31. juli);

- 1.014.000 stk. 38 dages slagtekyllinger, svarende til 394,55 DE⁵ eller
- 1.073.000 stk. 37 dages slagtekyllinger, svarende til 394,49 DE⁶ eller

⁴ Horsted, K. 18. marts 2015. DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug. Vedrørende bestillingen "Opdatering af teknologirapport – DCA-oversigt over og vurdering af miljøteknologier i det primære jordbrug"

⁵ Beregnet efter Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. BEK nr 594 af 04/05/2015

- 1.132.000 stk. 36 dages slagtekyllinger, svarende til 394,43 DE⁷ eller
- 1.191.635 stk. 35 dages slagtekyllinger, svarende til 394,58 DE⁸.

- 7) Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for de seneste 5 år for dyreholdets størrelse i form af gødningsregnskab, driftsregnskab og slagteriafregninger på ejendommen.
- 8) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
- 9) Beredskabsplanen skal revurderes en gang årligt og påføres med dato for revision.
- 10) Der skal opsættes varmeveksler på alle 3 stalde.
- 11) Varmevekslerne skal indkobles som primær ventilator i ventilationssystemet, således de første 20.000 m³/time altid går gennemvarmevekslerne.
- 12) Varmeveksleren skal være i drift i de første 25 dage af hver produktionscyklus.
- 13) Varmeveksler anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- 14) Der skal føres en logbog for varmeveksler anlægget, hvori følgende registreres:
 - Varmeveksler anlæggets driftstid
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
 - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.
- 15) Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af varmeveksler anlægget. Varmeveksler anlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst en gang årligt. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- 16) Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
- 17) Logbogen for varmeveksler anlægget, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

⁶ Beregnet efter Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – BEK nr 594 af 04/05/2015

⁷ Beregnet efter Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – BEK nr 594 af 04/05/2015

⁸ Beregnet efter Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – BEK nr 594 af 04/05/2015

2.2 Lokalisering

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav samt placeringen i landskabet.

2.2.1 Faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets placering i forhold til de faste afstandskrav, der gælder efter husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Ansøgers tekst

Ikke-almene vandforsyningsanlæg (25 m):
Mere end 25m

Almene vandforsyningsanlæg (50 m)
Mere end 50 m

Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m):
mere end 15 m

Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
10m, ansøgt bygning ligger i samme afstand som eks. stalde. Der er ansøgt om dips. ved eks. byggeri. Ansøgt byggeri ønskes placeret i samme afstand fra off. som eks. stalde. Dette giver det mest harmoniske bygningsmasse.

levnedsvirksomhed (25 m)
mere end 25 m.

beboelse på samme ejendom (15 m):
mere end 15 m

naboskel (30 m):
mere end 30m

nabobeboelse (50 m)
mere end 50 m

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune supplerer ansøgers redegørelse med følgende vedr. afstandskravene i § 6:

Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde: Der er ca. 2 km til nærmeste eksisterende byzone ved Jegerup.

Eksisterende Sommerhusområder: Ingen inden for en afstand af 2.000 m.

Nye Sommerhusområder: Ingen inden for en afstand af 2.000 m.

Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv:

Lokalplan – vedtaget: Der er ca. 2 km til nærmeste lokalplan 41-01 ved Jegerup.

Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende:

Haderslev Kommune har kontrolleret og fundet, at med undtag af to er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er overholdt.

Afstandskravet på 15 meter fra stald til offentlig vej, er ikke overholdt og der er derfor søgt om dispensation fra Husdyrgodkendelseslovens § 8 stk. 1 nr. 4 til at opføre en stald i en

afstand af 10 meter fra offentlig vej. Der gives med denne miljøgodkendelse dispensation til dette og der stilles derfor vilkår om, at den nye stald kan opføres i en afstand af indtil 10 m fra offentlig vej.

Vojens Kommune meddelte den 9. maj 2000 dispensation for en tilsvarende placering af de eksisterende stalde. Haderslev Kommune vurderer at den ny stald kan placeres som ansøgt uden at, dette vil føre til en væsentlig ændret oplevelse af landskabet. Yderligere vurderes det at der ikke vil opstå væsentlige gener for færdslen på Gildbjergvej som følge af staldens placering.

Afstand til Gildbjergvej fra lade vurderes i forbindelse med byggeansøgningen.

Kommunen har konstateret, at der ligger et vandløb/dræn under den østligste af staldene og at dette vandløb/dræn ligger således at afstandskravet på 15 m til vandløb/dræn ikke kan overholdes i forhold til den nye stald der skal opføres. For at gældende afstandskrav skal overholdes er der stillet vilkår om at vandløbet/drænet skal forlægges således at gældende afstandskrav overholdes.

Vilkår

18) Den nye stald kan opføres i en afstand af indtil 10 m fra offentlig vej.

19) Vandløb/dræn konstateret under den østligste stald skal forlægges således at gældende afstandskrav overholdes. Haderslev Kommune skal godkende den planlagte forlægning inden arbejdet igangsættes. Forlægningen skal være udført inden staldbyggeriet påbegyndes, og efter endt afslutning af arbejdet skal dette færdigmeldes til Haderslev Kommune.

2.2.2 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøgers tekst

Planforhold

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv:

ingen

- Områder med landskabelig værdi:

ingen

- Uforstyrrede landskaber:

ingen

- Områder med særlig geologisk værdi:

ingen

- Rekreative interesseområder:

ingen

- Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer:

ingen

- Kirkeomgivelser:

ingen

- Kystnærhedszonen:
ingen
- Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering
Se arealkort
- Skovrejsningsområder:
ingen
- Fredede områder:
ingen
- Beskyttede naturarealer (§ 3):
se arealkort
- Strandbeskyttelseslinje:
ingen
- Klitfredningslinje:
ingen
- Skovbyggelinje:
ingen
- Sø- og åbeskyttelseslinje:
Ingen
- Kirkebyggelinje:
ingen
- Fortidsmindelinje:
ingen
- Beskyttede sten- og jorddiger:
ingen

Landskab

Bent Callesen, ønsker at opfører en slagtekyllingestald på ca. 2100 m² netto og 2220 m² brutto. Der opføres et forrum på 50 m² i tilknytning til stalden. I den forbindelse fjernes en ældre driftbygning, der ligger på hvor den nye stald påtænkes opført.

Den nuværende slagtekyllinge produktion sker i 2 stalde på hver 2100 netto m². Efter udvidelsen vil der således ske produktion i 3 stalde, alle beliggende på Gildbjergvej 4. Der opføres en ladebygning til halmopbevaring og halmfyr. 21m*96m. Laden opføres parallelt med de eksisterende stalde, på vestsiden af de eksisterende stalde. Laden opføres i stålspær med eternittag og stålprofil sidebeklædning der farvemæssigt passer til de eksisterende bygninger (gule mursten, med grå eternittag)

Grundplan:

Der bygges en stald på 2100 netto m² og 2200 m² brutto. 21,4*100m

Bygningshøjde: 7m

Taghældninger 25 grader

Der bygges ligeledes en lade, til halm og maskin opbevaring.

Se situationaplan.

Bygningsmaterialer:

begge nybyggerier bygges som i samme stil som eks kyllingestalde, gule sten, med grå eternit tagplader.

Bygningernes fremtidig anvendelse:

Henholdsvis Salgtekyllingeproduktion og Lade.

Belysningsforhold på facader og udenfor bygninger:

Bygningerne er ikke belyst. Der er opsat lys ved indgange.

Haderslev Kommunes vurdering

Lade og staldbygninger vil blive placeret som 4 ensartede, parallelle bygninger med samme afstand til Gildbjergvej, se bilag 5. I forhold til landskabet så vurderes det, at laden etableres i

tilknytning til de eksisterende stalde og at den nye stald etableres på linje og mellem eksisterende stalde. På den baggrund vurderes det at husdyrbrugets bygninger vil fremstå som en samlet enhed.

Det vurderes, at de angive planforhold er overvejende korrekt beskrevet og det vurderes, at disse planforhold ikke har betydning for gennemførelse af det ansøgte projekt. Yderligere har Haderslev Kommune valgt at supplere ansøgers redegørelse med følgende:

Fritidsområder: Ingen inden for en afstand af 2.000 m.

Cykelruter: Ingen inden for en afstand af 2.000 m.

Vandreruter: Der er ca. 1,9 km til vandreruten ved Jegerup.

Det er anført at anlægget ligger udenfor kulturmiljøer, hvilket ikke er korrekt.

Ejendommens anlæg er placeret i et område omkring Maugstrup, som er udpeget som bevaringsværdigt kulturlandskab i Kommuneplan 2013. Udpegningen skyldes, at markstrukturen viser de historiske skel i landskabet fra udskiftningen. Kommuneplan 2013s retningslinjer for bevaringsværdige kulturlandskaber udelukker ikke erhvervsmæssigt nødvendige bygningsudvidelser af landbrugsejendomme, hvis disse placeres i tilknytning til eksisterende bygninger og med respekt for bevaringsinteresserne. Bevaringsinteresserne trues ikke af det ansøgte projekt da stjernemønsteret i udstykningen bevares. Bygningerne falder ind i stjernemønstret. I længderetningen ligger bygningerne vinkelret på udstykningen, og bygningernes kortsider ligger på linje, således at indtrykket af den samlede bygningsmasse er at det ligger parallelt med et af benene i stjernemønstret.

Ud fra det oplyste vurderes, at de nævnte forhold ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt.

2.3 Energi- og vandforbrug

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets energi- og vandforbrug, som ses i forhold til BAT, på hvilken baggrund det vurderes om der er grund til at implementere teknik eller management, som kan nedsætte forbruget.

2.3.1 Energiforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets energiforbrug.

Ansøgers tekst

Årligt elforbrug:

før: 119.000 kwh

efter: 180.000 kwh

Årligt forbrug af olie:

før: 117.000 L

efter 18.000 L

heraf bruges 17.000 l til markdriften.

Olietanke: Der er to stk. 6000. overjordiske ståltanke ved hver af de eks. stalde. Der er en 2500 l overjordisk plasttank placeret i maskinhus.

I den nybyggede stald placeres en 1000 l overjordisk tank i forrummet sammen med oliefyret, der er back-up varmekilde til stalden.

Der opstilles halmfyr, på 800 KW effekt til opvarmning af staldene. Der er fortsat oliefyr. Til brug som back-up, for halmfyret.
Forbrug af Halm. forventet 1000 stk. a 550 kg.

Afsætning af varme:

Der bruges varmetilsætning til kyllingestaldene, størst varmeforbrug i forbindelse med indsætning af nye dyr og de første 8 dage.

Staldene er isolerede men varmeforbruget er alligevel afhængig af årstiden.

Der er opstillet halmfyr på ejendommen, hvilket kraftigt reducerer forbruget af fyreingsolie

Ventilation:

I forbindelse med holdskifte rengøres og kontrolleres ventilationen indvendig og udvendig.

Ventilation er computerstyret, således sikres det, at der ikke overventileres. Med ekstra tab af varmen og strøm tilføje.

Ventilationen er trinvis styret med følere som registrer temperatur og luftfugtighed. Der er stigende belægning i stalden i hele produktionsperioden, variationen i ventilationsbehov stammer fra belægningsstigningen og til dels fra årstidsvariation.

Energiteknologi på anlæg:

Der er opstillet varmevekslere på de to eksisterende stalde, se vedhæftet foto. Der opsættes også varmeveksler på den ny byggede stald.

Brug af varmeveksler kan reducere energiforbruget til opvarmning af staldene med op til 60%. Selve varmeveksleren er 2,5 m bred og 5 m lang opstillet på et betonfundament.

Varmegevinst med Earny varmeveksler

Belysning:

Der vælges belysning som tager hensyn til elforbruget. Lysstofrør kan endnu ikke lysdæmpes tilstrækkelig til ikke at give forstyrrelser som kan påvirke hønerne.

Dyrenes behov for lys er fastlagt i Bekendtgørelse om hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion (Bek. nr 1069 af 17/12-2001).

Belysningen reguleres i forhold til kyllingernes alders- / udviklingstrin. Dagslængden reguleres og følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktions trin.

I forrum er opsat lys som giver medarbejdere optimale muligheder for at udføre deres arbejde. Forrum, omklædning og teknikrum er opdelt i ren og uren zone.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at regelmæssigt opsyn og vedligeholdelse af energiforbrugende installationer er at betragte som BAT.

Det vurderes, som værende BAT management, at registrere energiforbruget løbende med henblik på at identificerer defekter samt vælge udstyr med fokus på energisparende egenskaber.

Der opstilles vilkår om, at forbruget skal overvåges og dokumentationen fremvises i forbindelse med tilsyn. Endvidere stilles der vilkår om, at der i forbindelse med tilsyn skal fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget, såfremt dette stiger utilsigtet.

Vilkår

20) Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af henholdsvis el, olie og halm til halmfyr, der medgår til staldene.

21) Forbruget skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

22) Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Finansieringen af processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler påhviler husdyrbruget.

23) Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.

2.3.2 Vandforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets vandforbrug.

Ansøgers tekst

Vandforbrug:

før: 3200 m³ total

efter: 4650 m³ total

Maskinvask og privatforbrug 300 m³ både før og efter. Maskinvask er opdelt således, alt udstyr der benyttes til udkørsel af gødning vaskes i stalden. Vandet tilledes således opsamlingsbeholderen. De resterende maskiner, Plov og Såsæt vaskes udenfor.

Vask:

Stalde iblødsættes før vask og de vaskes med højtryksrensere.

Drikkevand:

Primær kilde til vandspild er utætte drikkeventiler. Disse efterses med jævne mellemrum, således vandspild minimeres.

Drikkenipler placeret på langs i hus for at lette kyllingernes adgang. Der sker daglig justering af vandtryk i drikkenipler, for at minimerer spild. Der sker løbende justering af højden på drikkeniplerne, for at minimerer spild. Der udføres daglig kontrol af vandforbrug for at opdage eventuelt lækage.

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen fik en fornyet tilladelse til vandindvinding som er dateret den 19. juni 2009 til 4.650 m³ vand.

Det vurderes, at regelmæssigt opsyn og vedligeholdelse af vandforbruget er at betragte som BAT. Det vurderes, som værende BAT management, at registrere vandforbruget løbende med henblik på at identificere defekter samt vælge udstyr med fokus på vandbesparelser. Der opstilles vilkår om, at forbruget skal overvåges og dokumentationen fremvises i forbindelse med tilsyn. Endvidere stilles der vilkår om, at der i forbindelse med tilsyn skal fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget, såfremt dette stiger utilsigtet.

Haderslev Kommune vurderer, at vandforbruget på bedriften er relativt lavt og stiller derfor ingen skærpende vilkår med henblik på at nedbringe forbruget.

Vilkår

24) Vandforbruget, der medgår direkte i husdyrproduktionen, såsom dyrenes drikkevand og vask af stalde skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

25) Stiger husdyrbrugets vandforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af forbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.

2.4 Gener

I dette afsnit beskrives de gener, der kan være forbundet med produktionen af husdyr på bedriften og med arbejdet på udbringningsarealerne. Det vurderes hvorledes disse gener kan minimeres.

2.4.1 Lugt

Ansøgers tekst

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	905,84	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	701,57	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	358,38	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Markstakken, placeres på harmoniearealerne, således der tages hensyn til naboer mht. lugt og fluegener. Andelen af Dybstrøelse der køres direkte ud er i efter situationen øget til 35 % mod tidligere 15 %.

Haderslev Kommunes vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt, jf. ansøgningsmaterialet ovenfor. Haderslev Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vurderes, at medføre væsentligt øgede gener for naboerne. Resultatet af lugtberegningerne er det samme både når der gælder produktion af 35 dages kyllinger og 38 dages kyllinger

Gildbjergvej 2 er ejet af Bent Callesen, og derfor skal lugtgeneafstanden ikke overholdes til denne ejendom.

Ansøger har oplyst at markstakke med dybstrøelse kun placeres på "mark ejet 1", se bilag 10a. Der kan være store lugtgener fra markstakke med dybstrøelse fra kyllinger. Derfor stilles der vilkår om at markstakkerne skal placeres således at en afstand på 300 m til beboelser som ikke er ejet af driftsherren kan overholdes.

Med ovenstående vilkår vurderes lugt overfor nabobeboelse/byzone ikke at indebære væsentlige gener. Vilkåret er stillet i kapitel 2.5.2 Husdyrgødning og foder.

2.4.2 Støj

Ansøgers tekst

Beskrivelse af støjkilder:

Indblæsning af foder giver anledning til støj. ca. 45 min pr. levering

Ventilation vil ligeledes give anledning til støj.

Ventilationsbehovet er meget afhængig af udendørs temperatur og kyllingernes vægt.

Beskrivelse af driftsperiode:

Indblæsning af foder sker i normal arbejdstid på hverdage.

Beskrivelse af støjkildetiltag:

Leverancer sker i normalarbejdstid

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at støjen forbundet med driften ikke vil være til gene for omkringboende på baggrund af ovenstående beskrivelse.

Der stilles ikke vilkår vedrørende støjgrænser, da husdyrbruget har en afstand på mere end 300 meter til nærmeste nabobeboelse som ikke er ejet af driftsherren.

2.4.3 Lys

Ansøgers tekst

Beskrivelse af belysningen for Ejendom Unavngivet Ejendom:

Facaderne på staldene er ikke oplyst.

Der er ingen lysplader i taget.

Der er opsat lamper ved indgange til staldene.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at belysning på ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for de omkringboende eller i forhold til landskabelige hensyn, da husdyrbruget er mere end 300 meter til nærmeste nabo

2.4.4 Fluer og skadedyr

Ansøgers tekst

Generel beskrivelse skadedyr:

Der er udlagt depoter for bekæmpelse af mus. Rottebekæmpelse sker i samråd med den kommunale rottebekæmpelse.

Beskrivelse af gener fra fluer:

Ingen, evt. markstak placeres således at ricikoen for fluegener til naboer minimeres

Beskrivelse af rottebekæmpelse:

Der sker rottebekæmpelse i samråd med Den kommunale rottebekæmpelse.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at ansøger søger at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed og vilkår om, at overholde retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi. Bemærk at sidstnævnte retningslinjer opdateres årligt.

Vilkår

26) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal som minimum ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet; <http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>.

2.4.5 Støv

Ansøgers tekst

Der kan forekomme støvgener ved indblæsning af foder. ca. 45 min 1-2 gange om ugen.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af den relativt store afstand til omboende, 580 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt som ikke er ejet af driftsherren og 400 m til nærmeste nabo med landbrugspligt, at støvgener fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og at aktiviteter, herunder levering og udkørsel, planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.4.6 Transport

Ansøgers tekst

Udvidelsen af dyreholdet indebærer, at både antallet af transporter med afhentning af kyllinger og antallet af udkørsler med husdyrgødning stiger med ca. 50 pct. Antallet af øvrige transporter forbliver uændret ved udvidelsen.

Ansøger har oplyst, at der leveres og afhentes kyllinger 14-18 gange om året svarende til antal hold pr. år. Der leveres uændret 1 læs pr. gang, mens antal læs ved afhentning stiger fra 16 til 24 læs pr. gang. Levering og afhentning af kyllinger kan ske døgnet rundt, mens øvrige transporter sker i dagtimerne på hverdage.

Der udbringes 18 læs dybstrøelse pr. hold kyllinger, dvs. 125-165 læs pr. år. Udbringning sker på hverdage i normal arbejdstid, dog således at en del af den dybstrøelse, som køres direkte på mark, kan udbringes på hverdage uden for normal arbejdstid.

Foder leveres uændret med 60-90 transporter pr. år. Renovation hentes hver anden uge.

Transport oversigt

Vare	Type	Tidspunkt	Før	Efter	Antal/år	Stigning	
			antal/ uge eller rotation	antal/ uge eller rotation			
	Lastbi				60-90 træk om året		
Foder	I	hverdage	1-2 træk om ugen	1 - 2 træk om ugen		0	
kyllinger, afhentning	Lastbi	På alle tider af døgnet	16 læs/rotation	24 læs/rotation	165-215 træk /år	64	
kyllinger levering	Lastbi	På alle tider af døgnet	1 læs/rotation	1 læs/rotation	7 - 9 træk /år	0	
DAKA	Lastbi	hverdage	2-4 læs /rotation	2-4 læs /rotation	14 - 35 træk /år	0	
Renovation	I	hverdage		0,5	0,5	26	0
Div	Lastbi	hverdage		1	1	52	0
I alt					<u>324-427</u>	64	
	Trakt						
Gødning	or	hverdage	ca. 12 læs/rotation	ca. 18 læs/rotation	125-165 / år	45-55	
		ved Direkte udkørsel. (3 rotationer om året) kan der ske udkørsel udenfor normal arbejdstid					
I alt					<u>125-165</u>		

Haderslev Kommunes vurdering

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra husdyrbruget. Der gøres opmærksom på at der i udgangspunktet ikke må etableres flere overkørsler end der allerede er etableret på Gilbjergvej 4.

Det vurderes, at det stigende antal transporter til og fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for beboere i lokalområdet.

Der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

2.5 Forurening

I dette afsnit beskrives den forurening, der kan være forbundet med husdyrbruget og det vurderes om der er fremkommet nye oplysninger, som gør at der er utilsigtet forurening forbundet med en uændret drift af husdyrbruget.

2.5.1 Spildevand

Ansøgers tekst

Beskrivelse af mængde af restvand:

Efter hvert hold rengøres staldene, rengørings vandet opsamles i 21 m³ opsamlingsbeholdere tilknyttet hver stald.

Vaskevandet spredes på harmoniearealerne.

Dette er normal praksis ved slagtekyllingeproduktion.

Forbrug:

før: 3200 m³ samlet, 2900 m³ drikkevand og staldvask. 300 m³ maskinvask og privatforbrug

efter: 4650 m³ samlet. 4350 m³ drikkevand og staldvask. 300 m³ til maskinvask og privatforbrug.

Beskrivelse af tilledning af restvand:

Der er ikke gylletank på ejendommen, kun opsamlingsbeholdere 10 m³ / 1000 stald

Beskrivelse af afledning af restvand:

Der er ikke kloakeret ved ejendommen.

Der er etableret omfangsdræn om bygningerne, som afleder til dræn.

Tagvand afledes særskilt til grøft ved gildbjergvej. Der ansøges om udledningstilladelse.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer at håndteringen af spildevand, omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen⁹ fra stalde og befæstede arealer sker i overensstemmelse med lovgivningens krav.

Det vurderes, at kapaciteten i ejendommens opbevaringsanlæg er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand som angives i ansøgers tekst.

Det vurderes, at opbevaringskapaciteten i de tre styk 21 m³ opsamlingsbeholdere er tilstrækkelig til opbevaringen af spildevand fra stalde, vaskeplads og varmeveksler anlæggene.

I forbindelse med opførelsen af den ny stald etableres en vaskeplads til maskiner med rørføring til spildevandstank. Den placeres nord for den nye stald, se kort over placering af anlæg, bilag 5.

I varmeveksler anlæggene er der en produktion af lænsevand der indeholder ammoniak og støv og som bør behandles som flydende gødning. Der stilles derfor vilkår om at lænsevandet skal afledes til ejendommens opsamlingsbeholdere.

Af det ansøgte fremgår det at der etableres omfangsdræn om bygningerne, som afleder til dræn. Dette godkendes ikke da det vil være i strid med § 8. stk. 1 nr. 3 i Husdyrgodkendelsesloven. Der fastslår at stalde ikke må etableres inden for en afstand af 15 m til vandløb (herunder dræn). Såfremt drænet lægges i en afstand der overstiger 15 m fra stald her Kommunen ingen bemærkning til dette. Der gøres dog opmærksomt på at det, at tilknytte drænet til eksisterende dræn kræver en medbenyttertiladelse. Skema til naboerklæringer samt ansøgningsskema til medbenyttelse af rørlagt vandløb/dræn findes på Haderslev Kommunes hjemmeside. Yderligere gøres der opmærksomt på § 9 stk. 1 nr 3 i

⁹ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - BEK nr 594 af 04/05/2015

Vaskepladsbekendtgørelsen¹⁰ der fastslår at vaskepladser skal etableres i en afstand af mindst 50 meter fra vandløb.

Øvrigt spildevand håndteres efter anden lovgivning og er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse. Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den ansøgte udlednings- eller nedsivningstilladelse bliver behandlet af Haderslev Kommune uafhængig af denne afgørelse.

Ved udledning af tagvand er det særligt vigtigt at sikre at der ikke løber forurening, f.eks. gødning eller vaskevand i tagnedløb (f.eks. hvis vaskepladsen ligger ved siden af en bygning og tagvandet fra bygningen udledes til vandløb). Der er derfor stillet vilkår om at dersom der etableres tagnedløb skal de kunne sikres med "særlige tætninger", så der ikke kan indrive forurenende stoffer.

Vilkår

27) Læensevandet fra ejendommens varmeveksleranlæg, skal afledes til ejendommens opsamlingsbeholdere.

28) Tagnedløb skal sikres på en sådan måde at der ikke kan indrive forurenende stoffer.

2.5.2 Husdyrgødning og foder

Ansøgers tekst

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

Lager navn	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emissions- effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
Markstak	Markstak	Nudrift	Ingen	0,00%	15,00	0,00
	Markstak	Ansøgt	Ingen	0,00%	35,00	762,00

Beskrivelse af mulige uheld:

Der er tale om en lav ricikoproduktion.

Der anvendes fastgødning, dette minimerer risikoen for uheld med håndteringen af gødningen. Tab af gødning kan umiddelbart samles op ved uheld.

Ved strømsvigt kan der opstå ventilationssvigt. Dette kan være fatalt for kyllingerne, der er sårbare for varmemstress. Der er etableret nødstrømsanlæg på ejendommen for at mindske denne risiko.

Beskrivelse af risikominimering:

Ved brug af "godt landmandskab" herunder rettidig omhu mht, bygningsvedligehold minimeres uforudsete uheld bedst muligt.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld:

Nødvendig ekspertise vil blive tilkaldt, i tilfælde af uheld, hvor dette skønnes formålstjenligt.

Beskrivelse af opbevaring af foder:

Foder opbevares i lukkede siloer tilknyttet hver stald.

¹⁰ Bekendtgørelse nr 1598 af 18/12/2014 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Haderslev Kommunes vurdering

Opbevaring af husdyrgødning

Der produceres 1000 m³ fast husdyrgødning på husdyrbruget. Andelen af dybstrøelse, som udbringes direkte på mark, er øget fra 15 pct. til 35 pct., hvilket fastholdes igennem vilkår. Den direkte udbringning af dybstrøelse er øget for at formindske ammoniakfordampningen. Andelen af dybstrøelse, som køres i overdækket markstak, er således reduceret til 65 pct.

Det vurderes, at opbevaringskapaciteten til husdyrgødning er tilstrækkelig.

Opbevaring af kompost i markstakke

Det vurderes ikke, at markstakkene med komposteret husdyrgødning vil give væsentlige gener for naboerne, da der stilles vilkår om at markstakke med dybstrøelse må ikke placeres nærmere end 300 meter fra nabobeboelser som ikke er ejet af driftsherren.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, markstakke med komposteret husdyrgødning skal overdækkes med vandtæt materiale, ikke må placeres samme sted i marken i mere end 12 måneder og at markstakkene ikke må placeres samme sted før efter fem år. Endvidere gør vi opmærksom på, at der ligeledes jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens¹¹ § 13 skal føres årlige optegnelser over markstakkenes oplagringsperiode og placering.

Det er kun kompost med et tørstofindhold på mindst 30 %, der må opbevares i marken, uden at der først udarbejdes en særlig tilladelse, og afstandskrav jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 13 skal overholdes. Det vurderes, at markstakkene ikke vil medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand.

Opbevaring af foder

Da foderet opbevares i lukkede siloer, vurderes det at foderopbevaringen ikke medfører særlig risiko for tilhold af skadedyr.

Vilkår

29) 35 % procent af dybstrøelsen skal køres direkte ud og pløjes ned.

30) Markstakke med dybstrøelse må ikke placeres nærmere end 300 meter fra nabobeboelser som ikke er ejet af driftsherren.

2.5.3 Affald og miljøfarlige stoffer

Ansøgers tekst

Beskrivelse af døde dyr

Opbevares i lukkede plastcontainere ved bygningsgavl.
tømmes af destruktionsanstalt efter behov.
se bilag

Beskrivelse af fast affald

Affald bortskaffe med dagrenovationen i det omfang, dette er muligt.
rest affald bortskaffes vha. den kommunal affaldsmodtage stationer.
se bilag

Primærer affaldsmængder:

- plast til overdækning af markstak.

¹¹ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v – BEK nr 594 af 04/05/2015

- Papir
afleveres på genbrugsstation.
(papiret anvendes ved indsætning af kyllinger, der bruges i stigende grad bionedbrudlig papir,
derfor er mængden variabel)

Beskrivelse af pesticider:

Pesticider til markdriften opbevares efter plantedirektorates angivelser.

Beskrivelse af oliekemikalier

Olie:

spildolie afhentes af godkendt firma. Opbevaring sker i olietønder i maskinhuset.
Kemikaliedunke bortskaffes efter de af producentens anvisninger.
se bilag.

Beskrivelse af øvrige kemikalier

Diesel til driften opbevares i overjordisk tank.
Se situationsplan

Beskrivelse af egenkontrol

Der er egenkontrol i forhold til kyllingernes vækst og dødelighed.
ligeledes logges data vedr. varme, ventilation og foder.

Se Bat bilag.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Haderslev Kommunes affaldsregulativ. Det stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Vi henviser i denne forbindelse også til at transportører af jern og metal, samt plastbeholdere med medicinglas, kanyler, skalpeller mv. skal være godkendt hertil. Se nærmere på www.affaldsregistret.mst.dk.

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af følgende vilkår. Rengøring af maskiner og lastbiler skal ske på en et befæstet areal med afløb til gyllebeholder eller særskilt beholder af hensyn til de olierester, næringsstoffer med videre som sidder på.

Disse vilkår stilles for at sikre forsvarlig omgang med kemikalier. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af kemikalier.

Vilkår

31) Nye olietanke til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå overdækket. Alle olietanke til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå på befæstet areal uden afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.

2.5.4 Ammoniak

2.5.4.1 Ammoniaktab

Ansøgers tekst

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfyld kravet	-74,52 kgN/år

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Staldafsnit 1 eks	FjSI06	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		5063,50	4890,75	172,75	3,41%	383,68	-26,09	254,02	4279,13
	FjSI03	4511,06	4263,74	247,32	5,48%	334,34	-22,73	0,00	3952,14
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Staldafsnit 2 eks	FjSI06	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		5063,50	4890,75	172,75	3,41%	383,68	-26,09	254,02	4279,13
	FjSI03	4511,06	4263,74	247,32	5,48%	334,34	-22,73	0,00	3952,14
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Staldafsnit 3 NY	FjSI06	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		5063,50	4890,75	172,75	3,41%	383,68	-26,09	254,02	4279,13
Sum	Nudrift	9022,12	8527,48	494,64		668,68	-45,46	0,00	7904,28
	Ansøgt	15190,50	14672,25	518,25		1151,04	-78,27	762,06	12837,39

NH3.

Kravet er 14,3 kg N-NH₃/1000 38 dagskyllinger. BAT for ejendommen er således = 1014000 stk /1000 *14,3 kg NH₃ = 14500,2 kg N-NH₃
Der er påfølgende udledning = 12837,39 kg N-NH₃ pr år.

Haderslev Kommunes vurdering

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Som det fremgår af nøgletal fra ansøgningseskemaet, så det generelle ammoniakreduktionskrav på 15 % opfyldt med en margen på 74,52 kgN/år. For at nå dette krav er der anvendt varmevekslere, med en kapacitet på ca. 20.000 m³ luft pr. time pr. stald, samt at køre 35 % af dybstrøelsen direkte ud.

Vilkår om varmevekslere er stillet i kap. 2.1 og vilkår til direkte udkørsel af dybstrøelse er stillet i kap. 2.5.2.

Vejledende emissionskrav for ammoniak

Ansøger har redegjort for, at husdyrbruget lever op til bedste anvendelige teknik (BAT), idet emissionsgrænseværdien for ammoniak er overholdt.

Det vejledende emissionskrav for ammoniak for 38 dagskyllinger er beregnet til 14.500,2 kgN/år. Den indsendte ansøgning viser en ammoniakemission på 12.837,39 kgN/år. Derved er BAT niveauet for ammoniak overholdt med 1.662,81 kgN/år.

Haderslev Kommune vurderer endvidere, at fordampningen af ammoniak fra staldsystem og gødningsopbevaring er i overensstemmelse med BAT, da de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak er overholdt.

Der stilles vilkår til fastholdelse af det ansøgte og i forhold til dokumentation af anvendelsen af bedste anvendelige staldteknologi. Disse vilkår stilles i overensstemmelse med teknologibladene, der er udarbejdet af Miljøstyrelsen.

2.5.4.2 Påvirkning af natur

Ansøgers tekst

Nøgletal emission

Samlet emission fra stald og lager: 12.837,40 kgN/år

Meremission fra stald og lager: 4.933,12 kgN/år

Oversigt over naturpunkter

Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]
§3 sø nord	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,4	1,1
§3 sø nord II	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,6	2,0
§3 sø syd	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,5	1,2

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter Husdyrgodkendelsesloven

Husdyrgodkendelsesloven¹² og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹³ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Tabel 2: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Natur-område	Afstand til anlæg	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>					

¹² Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv af husdyrbrug – LBK nr. 868 af 03/07/2015

¹³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr 1283 af 08/12/2014](#)

Overdrev	5,6 km SV	0,0	0,0	16	10-25
<i>Kategori 2</i>					
Overdrev	3,7 km NV	0,0	0,0	14,5	10-25
<i>Kategori 3</i>					
Mose	1,5 km NV	< 0,4	< 1	14,5	5-25

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag 11a og 11b.

Kategori 1 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 1 er et overdrev, som findes ca. 5,6 km sydvest for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at overdrevet ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 2 er et overdrev, som findes ca. 3,7 km nordvest for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at overdrevets naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 3 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 3 er en mose som findes ca. 1,5 km nordvest for anlægget. Mosen modtager, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk, en øget deposition på under 0,4 kg N/ha i forbindelse med udvidelsen og en samlet deposition på under 1 kg N/ha. Se tabel 1 og ansøgers tekst. Da mosen modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år er husdyrgodkendelseslovens krav overholdt. Det vurderes på den baggrund, at mosens tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens¹⁴ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge Husdyrgodkendelseslovens¹⁵ § 23

¹⁴ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – [LBK nr 951 af 03/07/2013](#)

¹⁵ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv af husdyrbrug – LBK nr. 868 af 03/07/2015

skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Tabel 3: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Natur-område	Afstand til anlæg	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
Sø 1	320 m S	0,4	1,1	15	-
Sø 2	415 m N	0,6	2,0	15	-
Sø 3	480 m NV	0,5	1,2	15	-
Eng	495 m NV	<0,4	<1	15	15-25

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag 12.

De nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområder, som ikke er kategoriseret natur, er tre søer og en eng, som findes hhv. ca. 320 m syd for anlægget, 415 m nord for anlægget, 480 m nordvest for anlægget og 495 m nordvest for anlægget. Se ovenstående tabel 2 og ansøgers tekst. Søerne modtager en merdeposition af ammoniak på hhv. 0,4 kg N/ha/år, 0,6 kg N/ha/år og 0,5 kg N/ha/år fra anlægget. Engen modtager en merdeposition af ammoniak fra anlægget på under 0,4 kg N/ha/år. Alle de nærliggende beskyttede naturtyper modtager altså en merdeposition fra anlægget på mindre end 1 kg N/ha/år. Se ovenstående tabel 2. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund, at tilstanden af beskyttet natur i nærheden af anlægget ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen¹⁶ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge Habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter Husdyrgodkendelsesloven:

§ 7, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

¹⁶ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – [BEK nr 408 af 01/05/2007](#)

§ 11, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelses-område for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier

Tabel 3: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
Pamhuleskov og Stevning Dam	5,6 km S

Natura 2000

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag 20a.

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam, som omfatter habitatområde nr. 81 og fuglebeskyttelsesområde nr. 59. Natura 2000-området findes ca. 5,6 km syd for anlægget. Se tabel 3.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes områdets udpegningsgrundlag. I bilag 21 findes en beskrivelse af Natura 2000-området samt dets udpegningsgrundlag.

Bilag IV arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag 20a. De potentielt forekommende bilag IV-arter i Haderslev Kommune er beskrevet i bilag 22.

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

Ifølge Danmarks indberetning til EU¹⁷ er bilag IV-padderne, som har naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune, præget af tilbagegang, og bevaringsstatus er generelt vurderet som ugunstig eller usikker. Undtagelser herfra er dog bestandene af spidssnudet frø i den vestlige del af kommunen samt bestanden af stor vandsalamander i den østlige del af kommunen, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus. Forurening af søer udgør en trussel mod alle de nævnte arter, ligesom pesticider og næringsstoffer truer flere arter.

I området omkring anlægget findes der mange naturlige mindre søer og der er registreret løvfrøer adskillige steder. Ingen af søerne i området omkring anlægget vil som følge af projektet blive påvirket af en merdeposition af ammoniak større end 0,7 kg N/ha/år eller en totaldeposition større end 1,9 kg N/ha/år. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar

¹⁷ EIONET, European Centre on Biological Diversity - [Speciesreport](#)

ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Andre bilag IV-arter

Udover padder kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, odderens, snæbelens eller marsvinets udbredelsesområde. Birkemus registrerede udbredelsesområde findes midt i Haderslev Kommune, odder og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Da projektet ikke indebærer ændring på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt, som følge af de ansøgte ændringer på ejendommen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

3 Arealerne

3.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af husdyrbrugets udbringningsarealer, og i tabellerne vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet. Oplysningerne er grundlaget for beregninger af nitratudvaskning og fosforoverskud samt kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøgers tekst

Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
ejet 1	25,76	Nej	JB4	Nej	S4	S4	25,76	0,00	0,00	0,00	25,76*	25,76	0,00	0,00	0,00
ejet 2	15,48	Nej	JB4	Nej	S4	S4	15,48	0,00	0,00	0,00	15,48*	15,48	0,00	0,00	0,00
ejet 3	8,61	Nej	JB4	Nej	S4	S4	8,61	0,00	0,00	0,00	8,61*	8,61	0,00	0,00	0,00
ejet 4	8,44	Nej	JB4	Nej	S4	S4	8,44	0,00	0,00	0,00	8,44*	8,44	0,00	0,00	0,00
ejet 5	2,79	Nej	JB4	Nej	S4	S4	2,79	0,00	0,00	0,00	2,79*	2,79	0,00	0,00	0,00
ejet 4,2	0,97	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,97	0,00	0,00	0,00	0,97*	0,97	0,00	0,00	0,00
ejet 6	13,06	Nej	JB4	Nej	S4	S4	13,06	0,00	0,00	0,00	13,06*	13,06	0,00	0,00	0,00
6-1	4,18	Nej	JB4	Nej	S4	S4	4,18	0,00	0,00	0,00	4,18*	4,18	0,00	0,00	0,00
Total	79,30						79,30	0,00	0,00	0,00	79,30	79,30	0,00	0,00	0,00

Marker markeret med # er manuelt udpeget til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug.

De stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Haderslev Kommunes vurdering

Gildbjergvej 4 driver 79,3 ha udbringningsarealer, som vist på Bilag 10a – Udbringningsarealer. På harmoniareal udbringes der 110,95 DE, således bliver dyretrykket 1,4 DE/ha. Hele arealet ligger i nitratfølsomt indvindingsområde.

Husdyrbruget afsætter de resterende 283,6 DE dybstrøelse til aftalearealer og biogas.

Det er oplyst i ansøgningskemaet, at der anvendes sædskifte S4. Haderslev Kommune gør opmærksom på, at en ændring af arealer skal anmeldes som det beskrives i afsnit 1. Generelle forhold.

Vandløb og søer

I følge § 1 i Randzonenloven og § 1 i Bekendtgørelse om randzone¹⁸ gælder det, at der i en zone på 9 m fra vandløb ikke må foretages gødning, sprøjtning, dyrkning eller anden jordbearbejdning.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der indgår arealer, der er omfattet af randzonenloven på udbringningsarealet ejet 6. Se bilag 16. Randzonearealet vurderes at være af en størrelse, som ikke har væsentlig betydning for udbringningsarealet som samlet hele.

Der findes ingen arealer med mere end 6 graders hældning mod vandløb. Se bilag 16.

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen¹⁹ forbud mod udbringning af flydende husdyrgødning i en bræmme på 20 til vandløb, hvor terrænet hælder mere end 6 grader, medmindre det nedfældes i parallel retning i forhold til vandløbet.

Haderslev Kommune har konstateret, at der ikke i udbringningsarealerne indgår arealer der hælder mere end 6 grader og ligger i en afstand der er mindre end 20 m fra vandløb.

Haderslev Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke er væsentlig risiko for udvaskning af nitrat til vandløb eller søer >100 m².

Fredede fortidsminder, sten- og jorddiger

Der ligger en fredet rundhøj nord for mark ejet 6, se bilag 17.

Der gøres opmærksomt på at der efter naturbeskyttelsesloven s § 18, stk. 1, ikke må foretages ændringer i tilstanden af arealer indenfor en afstand af 100 m fra et fortidsminde. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra denne bestemmelse. Da arealet omkring rundhøjen har været i omdrift i mange år, vurderer Haderslev Kommune at den ansøgte drift ikke vil ændre tilstanden af arealet.

Der ligger beskyttede sten og jorddiger i tilknytning til mark ejet 1, ejet 2 og mark 6-1, se bilag 17. I den forbindelse gøres der opmærksomt på at diget er omfattet af Museumslovens § 29a, beskyttede jorddiger ikke må beskadiges og heller ikke jorddigets fod.

Vilkår

32) Bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer skal udgøre mindst 79,3 ha.

3.2 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over produceret, tilført og fraført husdyrgødning på den bedrift, som husdyrbruget hører under, og der gøres rede for teknologi anvendt til udbringning af husdyrgødning.

Ansøgers tekst

Gødningen læsses ved befæstet plads ved port i stalden.

For midlertidige gødningsstakke på marken er det BAT at anbringe stakkene væk fra følsomme receptorer, såsom, naboer og vandløb (inkl. markdræn). Dette er gennemført på husdyrbruget.

¹⁸ Bekendtgørelse af lov om randzoner – [LBK nr 894 af 15/07/2014](#) og Bekendtgørelse om randzoner – [BEK nr 904 af 30/07/2014](#).

¹⁹ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv – [BEK nr 594 af 04/05/2015](#)

Gødningen anbringes i en lukket stak. TS er mellem 30 – 40 %. Placering skiftes årligt. Lagret tilføres gødning fra staldanlæg ved hvert holdskifte.

Bedste udbringningsteknologi til kyllinge-dybstrøelse er bredspredning. Ved udspredning på sortjord, vil der ske en nedmuldning efter max 6 timer.

Der føres journal over udspredning af organisk og uorganisk gødning og over afvigelser fra mark-gødningsplan.

Det er BAT at minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødningen med afgrødens forventede krav. Dette er gennemført på husdyrbruget.

Det er BAT at tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Dette er gennemført på husdyrbruget.

Det er BAT at reducere forurening af vand ved navnlig at gøre alt det følgende:

- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker. Dette er gennemført på husdyrbruget.
- at sprede gødning så tæt så muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted. Dette er delvis gennemført på husdyrbruget.
- ikke at tilføre gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Dette er gennemført på husdyrbruget.

Ansøgt drift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	40341,72	14063,47	45,00	0,00	394,55
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Jørgen Gellert Kestrupvej 12 6500 vojens CVR: 24276058	Dybstrøelse	5603,20	1953,30	0,45	0,00	54,80
Kestrupgård v/Nis Hesselberg Petersen Billundvej 35 6560 Sommersted CVR: 839558	Dybstrøelse	9202,30	3208,00	0,45	0,00	90,00
Linko Gas a.m.b.a. Tomunvej 15 6660 Lintrup CVR: 11458378	Dybstrøelse	14191,90	4947,40	45,00	0,00	138,80

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	11344,32	3954,77	0	110,95
Total	11344,32	3954,77	0	110,95

Ansøgningskema 69825 version 7, viser husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor ved produktion af 38 dages kyllinger.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune stiller vilkår til mængden af husdyrgødning, der må udbringes på bedriften. Vilkåret stilles for at sikre, at mængden af husdyrgødning som udbringes på bedriftens arealer ikke overstiger de mængder, der ligger til grund for vurderingen bag denne miljøgodkendelse.

Vi gør opmærksom på, at antal DE er opgivet ud fra gældende omregningsfaktor²⁰ på godkendelsestidspunktet. På tilsynsmyndighedens forlangende skal der foreligge dokumentation for at vilkår er overholdt. Denne dokumentation kan være i form af gødningsregnskaber, som skal kunne fremvises for de seneste fem år.

Tabel 4 viser at det på husdyrbruget kan produceres 1.191.635 stk. 35 dages kyllinger uden at gødningen som dyrene producere indeholder en større mængde N og P end om der blev produceret 1.014.000 stk. 38 dages kyllinger.

Tabel 4: Produceret husdyrgødning ved 35 og 38 dages kyllinger.

	Stk.	DE	kg N i alt	kg P i alt
35 dages kyllinger	1.191.635	394,6	38.500	13.773
38 dages kyllinger	1.014.000	394,6	40.342	14.063

Arealgodkendelse og afsættelse af husdyrgødning til biogasanlæg

Som det beskrives i ansøgers tekst, så afsættes samlet 283,6 DE dybstrøelse fra slagtekyllinger til to landbrug der har indhentet § 16 miljøgodkendelse og et biogasanlæg. Herudover afsættes 110,95 DE til egne udbringningsarealer som vist på Bilag 10a – Udbringningsarealer. Det vurderes, at de samlede arealer udgør et tilstrækkeligt harmoniareal til den producerede mængde husdyrgødning. Der stilles vilkår til fastholdelse af det ansøgte.

Kestrupvej 12, 6500 Vojens ved Jørgen Gellert, CVR: 24276058, modtager 54,8 DE dybstrøelse. Dybstrøelsen fra kyllingerne er indeholdt i en § 16 fra den 16.09 2008.

Billundvej 35, 6560 Sommersted, ved Nis H Petersen, CVR: 83955813, modtager 90 DE dybstrøelse. Dybstrøelsen fra kyllingerne er indeholdt i en § 16 fra den 26.05 2008.

Linko Gas a.m.b.a., Tornumvej 15, 6660 Lintrup, CVR: 11458378 modtager 138,8 DE dybstrøelsen fra kyllinger.

Da der endnu ikke foreligger en endelig kontrakt, stilles der vilkår om, at en sådan skal foreligge og indsendes til Haderslev Kommune inden dyreholdets udvidelse påbegyndes. Alternativt kan der anmeldes aftalearealer efter Husdyrgodkendelsesloven, disse arealer skal være accepteret af Haderslev Kommune inden dyreholdets udvidelse påbegyndes. Yderligere er der stillet vilkår om at der ikke må modtages afgasset biomasse til bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer, da der ikke er ansøgt om dette.

Vilkår

33) Der må udbringes husdyrgødning fra højst 110,95 DE på bedriften beregnet ud fra 110,95 DE fra kyllinger²¹. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation herfor for de seneste fem år, for eksempel i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.

34) Der må afsættes husdyrgødning til bedriften Kestrupvej 12, 6500 Vojens, som må modtage dybstrøelsen fra kyllinger svarende til 54,8 DE. Husdyrgødningen må udbringes på arealerne vist i bilag 10b. Gyldig kontrakt inklusive kortbilag skal til enhver tid kunne fremvises.

²⁰ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. – BEK nr 594 af 04/05/2015

²¹ Beregnet efter Bilag 1 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. – BEK nr 594 af 04/05/2015

- 35) Der må afsættes husdyrgødning til bedriften Billundvej 35, 6560 Sommersted, som må modtage dybstrøelsen fra kyllinger svarende til 90 DE. Husdyrgødningen må udbringes på arealerne vist i bilag 10b. Gyldig kontrakt inklusive kortbilag skal til enhver tid kunne fremvises.
- 36) Der skal foreligge en underskrevet kontrakt med biogasanlæg, som skal indsendes til Haderslev Kommune inden dyreholdets udvidelse påbegyndes. Alternativt kan der anmeldes aftalearealer efter Husdyrgodkendelsesloven, disse arealer skal være accepteret af Haderslev Kommune inden dyreholdets udvidelse påbegyndes.
- 37) Der må afsættes husdyrgødning til biogasanlæg, som må modtage dybstrøelsen fra kyllinger svarende til 138,8 DE. Alternativt kan der anmeldes aftalearealer efter Husdyrgodkendelsesloven, disse arealer skal være accepteret af Haderslev Kommune inden dyreholdets udvidelse påbegyndes. Skema B1 i gødningsregnskabet inklusive kortbilag skal til enhver tid kunne fremvises.
- 38) Der må ikke modtages afgasset biomasse til bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer.

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

Ansøgers tekst

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,40	72,7
DE_{reel}	1,40	72,2

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttelsesniveau for nitrat

Ingen af udbringningsarealerne ligger i nitratklasser identificeret ud fra kvælstofreduktionspotentialtiale og oplande til sårbare og meget sårbare Natura 2000 områder, se bilag 15.

Udvaskning af nitrat til nitratfølsomt Natura 2000 opland

Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for hvornår et projekt kan medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000 områder, som følge af nitratudvaskningen. Afskæringskriteriet er inddelt på dels den kumulative påvirkning af projektet sammen med andre projekter og dels projektets påvirkning i sig selv. Begge afskæringskriterier skal være overholdt hvis kommunen skal kunne godkende et projekt.

Udbringningsarealerne til Gildbjergvej 4, 6500 Vojens ligger i oplandet til Natura 2000 området Knude Dyb i Vadehavet. Vadehavet er et internationalt naturbeskyttelsesområde, der er overbelastet med kvælstof.

Projektets påvirkning på Knude Dyb i kumulation med andre projekter:

Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007 jf. afskæringskriterium.

Der har i oplandet til Knude Dyb været en stigning i husdyrtrykket i perioden fra 2007-2014. Stigningen har kun været på 0,002 %. Ifølge Kammeradvokatens notat af 6. oktober 2014 om vurdering af nitratmodellen er der tale om en ubetydelig stigning i dyretrykket.

Dermed vurderer Haderslev kommune, at udvidelsen til Gildbjergvej 4, 6500 Vojens ikke vil influere væsentligt på den kumulative påvirkning af Knude Dyb med nitrat.

Projektets påvirkning på Knude Dyb i sig selv:

Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område jf. styrelsens afskæringskriterium.

Oplandet til vandområdet Knude Dyb er meget stort (145.300 ha) sammenlignet med størrelsen på udbringningsarealerne til Gildbjergvej 4, 6500 Vojens (79,3 ha), hvorfor påvirkningen vil ligge langt under 5 % af den samlede påvirkning af Knude Dyb.

Haderslev kommune vurderer således at påvirkningen fra udvidelsen på Gildbjergvej 4, 6500 Vojens i sig selv vil være under 5 % af den samlede påvirkning og uvæsentlig i forhold til Knude Dyb.

Samlet vurderer Haderslev kommune, at projektet på Gildbjergvej 4 ikke vil påvirke Natura 2000 området Knude Dyb væsentligt.

Det vurderes derfor, at der ikke er grundlag for at skærpe krav til husdyrbruget med henblik på at nedbringe nitratudvaskningen.

3.4 Nitrat (grundvand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til grundvand.

Ansøgers tekst

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Tabel 5: Ved 38 dages kyllinger. Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
ejet 1	25,8	55	0	46	50
ejet 2	15,5	55	0	46	50
ejet 3	8,6	55	0	46	50
ejet 4	8,4	55	0	46	50
ejet 5	2,8	55	0	46	50
ejet 4,2	1,0	55	0	46	50
ejet 6	13,1	55	0	46	50
6-1	4,2	55	0	46	50

Haderslev Kommunes vurdering

Alle udbringningsarealer (79,3 ha) som husdyrbruget selv driver, er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde, se bilag 15.

Udvaskningsberegninger, der baseres på nitratudvaskning fra rodzonen i udvaskningsmodellen FarmN viser en udvaskning på 55 mg nitrat/l ved det ansøgte dyrehold og i nusituationen. Da udvaskningen ikke er højere i ansøgt drift end i nusituationen er beskyttelsesniveauet overholdt.

For at udvaskningen ikke skulle stige i eftersituationen er der valgt at nedsætte kvælstofnormen med 1 % i forhold til kravet ifølge gødningsregnskabet, hvilket fastholdes igennem vilkår.

Herved forstås reduktion af den samlede kvælstofnorm fastsat på baggrund af afgrødevalg, forfrugt osv. før anvendelsen af husdyrgødning indregnes. Når der skrives 1 % reduceret kvælstofnorm betyder det, at den samlede kvælstofgødskning (husdyrgødningen med den lovpligtige udnyttelsesprocent + handelsgødningsmængden) skal reduceres med 1 %.

Virkemidlet anvendes på bedriftsniveau, fordi kvælstofnormen fastsættes samlet for hele bedriften. Kontrollen sker vha. gødningsregnskabet

Vilkår

39) Kvælstofnormen skal nedsættes med 1 % i forhold til kravet ifølge gødningsregnskabet.

3.5 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningssystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedenstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Beskyttelsesniveau for fosfor

Der er ingen udbringningsarealer i fosforklasser.

Det maksimalt tilladte P overskud pr ha/år ved produktion af 38 dage kyllinger er beregnet til 31,7 kg P/ha/år. Den indsendte ansøgning viser et P overskud på 31,7 kg P/ha/år og der ved det beregnede maksimale P overskud overholdt.

Udvaskning af fosfor til fosforfølsomt Natura 2000 opland-

Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til fosforfølsomme Natura 2000 kystoplande er vist i bilag 15.

Arealerne ligger i overvejende grad i oplandet til Natura 2000 vandområdet Knude Dyb, som ikke er kategoriseret som et fosforfølsomt Natura 2000 område. Dog ligger 0,27 ha i oplandet til Haderslev Fjord. Arealet i oplandet til Haderslev Fjord vurderes at være af en størrelse, at det er vurderet til at have underordnet betydning. Derfor er fosforbelastningen ikke analyseret nærmere her og der stilles ikke skærpende krav til fosforoverskuddet.

Udvaskning af fosfor til fosforfølsomme beskyttede søer

De ejede udbringningsarealer findes alle indenfor søopland til Gram Slotssø. Se bilag 18.

For Gram Slotssø står der i vandplanen, at tilstanden ikke må forringes og at det således skal sikres, at der ikke ved aktiviteter i oplandet sker en øget tilførsel af næringsstoffer. Der er dog i øjeblikket ingen mulighed i husdyrgodkendelsesloven for at tage særligt hensyn til Gram Slotssø.

Der stilles derfor ingen særlige vilkår.

3.6 Ammoniak fra udbringning

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

Ansøgers tekst

Bedste udbringningsteknologi til kyllinge-dybstrøelse er bredspredning. Ved udspredning på sortjord, vil der ske en nedmuldning efter max 6 timer.

Haderslev Kommunes vurdering

Udbringning af husdyrgødning kan føre til tilstandsændringer på tilstødende naturarealer. Påvirkningen kan dels ske ved merdeposition af ammoniak på særligt kvælstoffølsomme naturarealer, dels ved afdrift, erosion og udvaskning af næringsstoffer.

Beskyttede naturtyper efter Husdyrgodkendelsesloven

Husdyrgodkendelsesloven²² og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen²³ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

²² Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv af husdyrbrug – LBK nr. 868 af 03/07/2015

²³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv af husdyrbrug – [BEK nr 1283 af 08/12/2014](#)

- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Arealernes beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag 13.

Kategori 1-natur

Ingen af udbringningsarealerne grænser op til naturområder omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 1. Nærmeste naturtype omfattet af kategori 1 findes flere kilometer væk fra udbringningsarealerne. Det vurderes på den baggrund, at naturtyper omfattet af kategori 1 ikke vil blive påvirket væsentligt, af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Ingen af udbringningsarealerne grænser op til naturområder omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 2. Nærmeste naturtype omfattet af kategori 2 findes flere kilometer væk fra udbringningsarealerne. Det vurderes på den baggrund, at tilstanden af naturtyper omfattet af kategori 2 ikke vil ændre sig, som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 3-natur

Mark ejet 3 grænser op til potentielt ammoniakfølsom skov som potentielt er omfattet af kategori 3. Da driften af markerne er uændret fra nudrift til ansøgt drift vurderes skoven ikke at modtage en merbelastning fra markerne. Det vurderes på den baggrund, at skovens naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens²⁴ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge Husdyrgodkendelsesloven²⁵ § 23 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Arealernes beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag 14.

Markernes placering i forhold til § 3 beskyttet natur, som ikke er kategoriseret natur, gennemgås herunder.

Enge

Mark ejet 6 grænser op til et hjørne af en beskyttet eng. Driften af udbringningsarealerne ændres ikke i ansøgt drift og da der heller ikke er forhold tilstede som gør at naturarealet påvirkes u hensigtsmæssigt af udbringning af husdyrgødning vurderes det, at udvidelsen ikke vil ændre engarealets naturtilstand.

²⁴ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – [LBK nr 951 af 03/07/2013](#)

²⁵ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv af husdyrbrug – LBK nr. 868 af 03/07/2015

Der gøres desuden opmærksom på, at der jævnfør § 1 i "Bekendtgørelse om randzoner"²⁶ gælder, at der i en zone på 9 m fra søer over 100 m² ikke må foretages gødsning, sprøjtning, dyrkning eller anden jordbearbejdning.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen²⁷ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge Habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelsesloven:

§ 7, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 11, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- *beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelses-område for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)*
- *ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier*

Natura 2000

Arealernes beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag 20b.

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam, som omfatter habitatområde nr. 81 og fuglebeskyttelsesområde nr. 59. Natura 2000-området findes ca. 4 km syd for arealerne.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes området's udpegningsgrundlag. I bilag 21 findes en beskrivelse af Natura 2000-området samt dets udpegningsgrundlag.

Bilag IV

Arealernes beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag 20b og de potentielt forekommende bilag IV-arter i Haderslev Kommune er beskrevet i bilag 22.

Padder

Der er ikke registreret bilag IV arter direkte på udbringningsarealerne, men der er fundet mange løvfrøer i området omkring arealerne.

Andre bilag IV arter

²⁶ Bekendtgørelse om randzoner – [BEK nr 904 af 30/07/2014](#)

²⁷ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – [BEK nr 408 af 01/05/2007](#)

Andre arter som flagermus og markfirben vurderes at kunne forekomme i området omkring udbringningsarealerne, mens udbredelsesområdet for odder, marsvin og snæbel ikke strækker sig til områder omkring udbringningsarealerne.

Da projektet ikke indebærer opdyrkning af i dag uopdyrkede arealer eller skel og i øvrigt ikke ændrer på markdriften eller udbringning af husdyrgødning, der i ansøgt drift ligesom i nudrift skal følge harmonireglerne og beskyttelsesniveauerne for N og P vurderes det, at yngle- og rasteområder for andre bilag IV-arter i området omkring udbringningsarealerne, ikke vil blive beskadiget eller ødelagt.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition eller afstrømning fra udbringningsarealerne i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra udbringningsarealerne er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

Bedste anvendelige udbringningsteknologi

Det vurderes herudover, at udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealer er i overensstemmelse med BAT idet husdyrgødningsbekendtgørelsen²⁸ overholdes.

3.7 Gener fra udbringning

I dette afsnit beskrives de gener der kan være forbundet med udbringning af husdyrgødning og det vurderes hvorledes disse kan minimeres.

Ansøgers tekst

Bedste udbringningsteknologi til kyllinge-dybstrøelse er bredspredning. Ved udspredning på sortjord, vil der ske en nedmuldning efter max 6 timer.

Det er BAT at håndtere spredningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:

- at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage. Dette er delvis gennemført på husdyrbruget.
- at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene. Dette er delvis gennemført på husdyrbruget.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at idet husdyrgødningsbekendtgørelsen²⁹ overholdes vil der ikke være væsentlige gener forbundet med udbringning af husdyrgødning.

²⁸ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – BEK nr 594 af 04/05/2015

²⁹ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – BEK nr 594 af 04/05/2015

4 Bilag

Bilag 1 – Grundlag for vilkår og lovgivning.....	50
Bilag 2 – Oversigt over vilkår	52
Bilag 3 – Vurdering af indførelsen af bedste tilgængelige teknikker (BAT)	55
Bilag 4 – Oversigtskort over lugtgeneafstand	60
Bilag 5 – Oversigtskort over anlæg	61
Bilag 6 – Dyrehold og staldoversigt fra husdyrgodkendelse.dk	62
Bilag 7 – Transportveje	63
Bilag 8 - Oversigtskort over afløb	64
Bilag 9 Affaldsoversigt.....	65
Bilag 10a – Udbringningsarealer (ejede og forpagtede)	67
Bilag 10b – Udbringningsarealer (ejede, forpagtede og aftalearealer)	68
Bilag 11a – Kort over kategori 1 og 2 natur ved anlæg.....	69
Bilag 11b – Kort over kategori 3 natur ved anlæg.....	70
Bilag 12 – Kort over § 3 natur ved anlæg	71
Bilag 13 – Kort over kategoriseret natur ved arealer	72
Bilag 14 – Kort over § 3 natur ved arealer	73
Bilag 15 – Kort over næringsstoffølsomme områder/arealer	74
Bilag 16 – Kort over vandløb og skrånende arealer	75
Bilag 17 – Kort over fortidsminder, sten og jorddiger	76
Bilag 18 – Kort over søplande.....	77
Bilag 19 – Udtalelse vedrørende søplande	78
Bilag 20a - Kort over Natura 2000 og Bilag IV forekomster ved anlæg	79
Bilag 20b - Kort over Natura 2000 og Bilag IV forekomster ved arealer	80
Bilag 21 – Pamhule Skov og Stevning Dam.....	81
Bilag 22 – Potentielle bilag IV arter.....	85
Bilag 23 – Kort over Natura 2000 vandplande	89
Bilag 24 - Ansøgningen	90

Bilag 1 - Grundlag for vilkår og lovgivning

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og følgende af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LOV nr. 1572 af 20/12/2006](#)
- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 868 af 03/07/2015](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Vejledning 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug
- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1997 om kontrol af gyllebeholdere
- Vejledning om logbog for beholdere med flydende husdyrgødning
- Vejledning nr. 7/1993 om Erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.m.
- Vejledning nr. 3/1994 om tilsyn med landbrug
- Vejledning nr. 12/1992 Om håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven
- "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK

Lovgivning

Udover vilkårene i denne miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler som anvendes i miljøgodkendelsen er angivet i parentes.

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LOV nr. 1572 af 20/12/2006](#)
- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 868 af 03/07/2015](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse – [BEK nr. 879 af 26/06/2010](#) (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – [LBK nr. 951 af 03/07/2013](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb – [LBK nr. 1208 af 30/09/2013](#) (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr 1283 af 08/12/2014](#)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr 853 af 30/06/2014](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald – [BEK nr 1309 af 18/12/2012](#) (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand – [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines – [BEK nr. 1321 af 21/12/2011](#) (Olietanksbekendtgørelsen)

- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – [BEK nr. 408 af 01/05/2007](#)
- Bekendtgørelse af museumsloven – [LBK nr 358 af 08/04/2014](#) (Museumsloven)
- Bekendtgørelse af lov om randzoner – [LBK nr 894 af 15/07/2014](#) (Randzonenloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 14/06/2012. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2013, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan finde på kommuneplan2013.haderslev.dk
- Regionplan 2005-2016, Sønderjyllands Amt. Regionplanen der i dag er ophævet til landsplandirektiv kan findes på [naturstyrelsens hjemmeside](#).

Bilag 2 – Oversigt over vilkår

- 1) Godkendelsen gives på vilkår af, at projektet gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
- 2) Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis byggeri/anlægsarbejder ikke er sat i gang inden to år fra denne afgørelses meddelelse. Det anses for tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil godkendelsen bortfalde.
- 3) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.
- 4) Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
- 5) Ejendommens bygninger skal rengøres.
- 6) Den årlige produktion på husdyrbruget må ikke overstige følgende pr. planår (1. august til 31. juli);
 - 1.014.000 stk. 38 dages slagtekyllinger, svarende til 394,55 DE eller
 - 1.073.000 stk. 37 dages slagtekyllinger, svarende til 394,49 DE eller
 - 1.132.000 stk. 36 dages slagtekyllinger, svarende til 394,43 DE eller
 - 1.191.635 stk. 35 dages slagtekyllinger, svarende til 394,58 DE.
- 7) Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for de seneste 5 år for dyreholdets størrelse i form af gødningsregnskab, driftsregnskab og slagterifregninger på ejendommen.
- 8) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
- 9) Beredskabsplanen skal revurderes en gang årligt og påføres med dato for revision.
- 10) Der skal opsættes varmeveksler på alle 3 stalde.
- 11) Varmevekslerne skal indkøbes som primær ventilator i ventilationssystemet, således de første 20.000 m³/time altid går gennemvarmevekslerne.
- 12) Varmeveksleren skal være i drift i de første 25 dage af hver produktionscyklus.
- 13) Varmeveksler anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- 14) Der skal føres en logbog for varmeveksler anlægget, hvori følgende registreres:
 - Varmeveksler anlæggets driftstid
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre

- Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.

- 15) Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af varmeveksler anlægget. Varmeveksler anlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst en gang årligt. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- 16) Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
- 17) Logbogen for varmeveksler anlægget, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 18) Den nye stald kan opføres i en afstand af indtil 10 m fra offentlig vej.
- 19) Vandløb/dræn konstateret under den østligste stald skal forlægges således at gældende afstandskrav overholdes. Haderslev Kommune skal godkende den planlagte forlægning inden arbejdet igangsættes. Forlægningen skal være udført inden staldbyggeriet påbegyndes, og efter endt afslutning af arbejdet skal dette færdigmeldes til Haderslev Kommune.
- 20) Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af henholdsvis el, olie og halm til halmfyr, der medgår til staldene.
- 21) Forbruget skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 22) Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Finansieringen af processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler påhviler husdyrbruget.
- 23) Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.
- 24) Vandforbruget, der medgår direkte i husdyrproduktionen, såsom dyrenes drikkevand og vask af stalde skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 25) Stiger husdyrbrugets vandforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af forbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.
- 26) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal som minimum ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet; <http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>.
- 27) Løse vandet fra ejendommens varmeveksleranlæg, skal afledes til ejendommens opsamlingsbeholdere.
- 28) Tagnedløb skal sikres på en sådan måde at der ikke kan indrive forurenende stoffer.
- 29) 35 % procent af dybstrøelsen skal køres direkte ud og pløjjes ned.

- 30) Markstakke med dybstrøelse må ikke placeres nærmere end 300 meter fra nabobeboelser som ikke er ejet af driftsherren.
- 31) Nye olietanke til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå overdækket. Alle olietanke til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå på befæstet areal uden afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
- 32) Bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer skal udgøre mindst 79,3 ha.
- 33) Der må udbringes husdyrgødning fra højst 110,95 DE på bedriften beregnet ud fra 110,95 DE fra kyllinger. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation herfor for de seneste fem år, for eksempel i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.
- 34) Der må afsættes husdyrgødning til bedriften Kestrupvej 12, 6500 Vojens, som må modtage dybstrøelsen fra kyllinger svarende til 54,8 DE. Husdyrgødningen må udbringes på arealerne vist i bilag 10b. Gyldig kontrakt inklusive kortbilag skal til enhver tid kunne fremvises.
- 35) Der må afsættes husdyrgødning til bedriften Billundvej 35, 6560 Sommersted, som må modtage dybstrøelsen fra kyllinger svarende til 90 DE. Husdyrgødningen må udbringes på arealerne vist i bilag 10b. Gyldig kontrakt inklusive kortbilag skal til enhver tid kunne fremvises.
- 36) Der skal foreligge en underskrevet kontrakt med biogasanlæg, som skal indsendes til Haderslev Kommune inden dyreholdets udvidelse påbegyndes. Alternativt kan der anmeldes aftalearealer efter Husdyrgodkendelsesloven, disse arealer skal være accepteret af Haderslev Kommune inden dyreholdets udvidelse påbegyndes.
- 37) Der må afsættes husdyrgødning til biogasanlæg, som må modtage dybstrøelsen fra kyllinger svarende til 138,8 DE. Alternativt kan der anmeldes aftalearealer efter Husdyrgodkendelsesloven, disse arealer skal være accepteret af Haderslev Kommune inden dyreholdets udvidelse påbegyndes. Skema B1 i gødningsregnskabet inklusive kortbilag skal til enhver tid kunne fremvises.
- 38) Der må ikke modtages afgasset biomasse til bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer.
- 39) Kvælstofnormen skal nedsættes med 1 % i forhold til kravet ifølge gødningsregnskabet.

Bilag 3 - Vurdering af indførelsen af bedste tilgængelige teknikker (BAT)

Bent Callesen
Gildbjergvej 4
6500 Vejens
Skema: 3727

BAT	Anbefaling	Uddybning	Status	Begrundelse - hvis ikke afkrydset i "gennemført"
Fjerkræproduktion – Slagtekylingeproduktion.				
Godt landmandskab				
	Identificere uddannelsesbehov og gennemføre uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale	Personale bliver opført i pasning af fjerkræ. Ejer eller uddannet personale vil være ansvarlig for daglig tilsyn.	X Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
	Føre journal over vand- og energiforbrug	I forbindelse med daglig management bliver der ført kontrol med: Ventilations indstillinger, staldtemperatur og lysprogrammer. Der føres daglig kontrol med vandforbrug.	X Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
	Føre journal over foderforbrug	I forbindelse med daglig management bliver der ført kontrol med: foder og dødtighed.	X Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
	Føre journal over udspreddning af organisk og uorganisk gødning på markerne		X Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
	Føre journal over afvigelser fra mark- og gødningsplan		X Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført	

1

			Ikke relevant	
	Udarbejdet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, gylle, brand m.v. er beskrevet		Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	Da der ikke optages flydende husdyrgødning og ikke findes flydende gødning i staldene er der ingen risiko for udstrømning. Der er udelukkende fast gødningsproduktion i staldene.
	Der foretages daglig tilsyn og løbende service og vedligeholdelse på anlæggene efter behov	Anlæg og bygninger vedligeholdes løbende, større eftersyn af anlæg ved udskiftning af kyllinger 7 - 9 gange årlig.	X Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	

BAT	Anbefaling	Uddybning	Status	Begrundelse - hvis ikke afkrydset i "gennemført"
Management				
	Hyppig fjernelse af gødning fra staldanlæg.	I denne produktion opløses kyllingerne på dybstrøelse udlagt direkte på gulv. Strøelsen og gødningen fjernes efter løberotation.	X Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
	Daglige rutiner	Dyrene tilses dagligt (bortse reglerne i Lov om hold af Slagtekylinger (lov nr 336 af 16/5-2001) og Bekendtgørelse om hold af slagtekylinger og rugningsproduktion (Bek. nr 1069 af 17/12-2001)). Foder, vand og klima i stald kontrolleres mindst en gang daglig. Kyllingerne sejres med jævne mellemrum for at sikre at tilvæksten hos dyrene udvikler sig tilfredsstillende.	X Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
	Ugentlige rutiner	Anlægs drift kontrolleres, der opgøres produktionsdata.	X Gennemført Delvis gennemført	

2

				Ikke gennemført Ikke relevant	
Generel kontrol og gennemgang af driftsinventar	Årlig gennemgang af alle rør og isolering, samt eventuel genisolering af disse, f.eks. erstatning af skumisolering	I forbindelse med holdkaffe kontrolleres anlæg og inventar.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
	Årlig kontrol af vinduer, døre og andre mulige kuldebroer ud til, samt eventuel genisolering	I forbindelse med holdkaffe kontrolleres bygninger indvendig og udvendig.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	

BAT	Anbefaling	Uddybning	Status	Begrundelse - hvis ikke afkrydset i "gennemført"	
Energiforbrug					
Afsætning af varme	Varmegenindvindning - fra gyllekøling - staldvarme Afsætte af varme og/eller elektricitet, der ikke kan bruges i egen afdeling til andre eksterne energiforbrugere.	Der findes varmeløsning til kyllingestaldene, stort varmeforbrug i forbindelse med indsamling af nye dyr og de første 8 dage. Staldene er isolerede men varmeforbruget er uligevalt afhængig af årstiden. Der er opsat et halmfyrt på støvdammen, hvilket kraftigt reducerer forbruget af fyringsolie	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
	Ventilation	Renhold af ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) gennemføres årligt og noteres i logbog	I forbindelse med holdkaffe rengøres og kontrolleres ventilationen indvendig og udvendig.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant
	Trinvis regulering af ventilation	Ventilationen er trinvis styret med følere som	X	Gennemført	

3

	- Temperaturstyret - CO ₂ -styret - Kurvestyring (indsætningsdato/vægtinterval)	regulere temperatur og luftfugtighed. Der er stigende belægning i stalden i hele produktionsperioden, variationen i ventilationsbehov stammer fra belægningsstigningen og til dels fra årstidsvariation.		Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
Belysning	Lavenergilysstofør	Der vælges belysning som tager hensyn til elforbruget. I systemet kan endnu ikke tændes tilstrækkeligt til ikke at give forstyrrelser som kan påvirke luterne.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	Kyllingernes trivsel er afhængige af kvaliteten af det lys, der udsendes fra lyskilden. Derfor kan lavenergilysstofør ikke anvendes.
	LUX-styring (dagslysuregulering)	Dyneres behov for lys er fastlagt i bekendtgørelse om hold af slagtkyllinger og rugningsproduktion (Bek. nr 1069 af 17/12-2005).	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
	Timerindstilling	Belysningen registreres i forhold til kyllingernes alders- / udviklingsstrin. Dagslængden registreres og følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyneres alder og produktions trin.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
	Zoneopdeling	I forrum er opnat lys som giver medarbejdere optimale muligheder for at udføre deres arbejde. Forrum, omklædnings og tekniskrum er opdelt i ren og uren zone.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
Vask af stalde	Der anvendes koldt vand til vask af stalde	Der rengøres konsekvent med vand, staldanlæg kan renses med varmt vand. Rengøringen omfatter af inventar, staldrum og indvendige og udvendige dele af fodringsanlæg og ventilationsanlæg. Rengøringen vil blive afsluttet med en desinfektion, efterfulgt af en tomtgangsperiode.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	

4

Udtørring af stald efter vask	Der anvendes naturlig udtørring frem for anvendelse af varmekanon	Stald og inventar skal være tørt og opvarmet ved indsætning af nye dyr. Der bruges derfor en del varme.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant	
--------------------------------------	---	---	---	---	--

BAT	Anbefaling	Uddybning	Status	Begrundelse - hvis ikke afkrydset i "gennemført"
Vandforbrug				
Vask	Blødsætning før vask	Ja	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant
	Vask med højtryksrensere	Ja	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant
Drikkevand	Installeret drikkepipler, der sidder over fodertrøget og integreret i foderautomaten	Drikkepipler placeret på langs i bus for at lette kyllingernes adgang. Der sker daglig justering af vandtryk i drikkepipler, for at minimere spild. Der sker løbende justering af højden på drikkepiplerne, for at minimere spild.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant
Kontrol	Daglig kontrol af vandforbrug for at opdage eventuelt lækage	Dette udføres som en del af god management.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant

BAT	Anbefaling	Uddybning findes i afsnit:	Status	Begrundelse - hvis ikke afkrydset i "gennemført"
-----	------------	----------------------------	--------	--

5

Fodringsstrategier				
Kyllinger af slagte-type	Fasefodring	Der anvendes fasefodring for at opfylde kyllingernes krav af næringsstoffer til tilvækst og reproduktion.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant
Kyllinger af slagte-type	Total råprotein i foderet ligger under eller imellem 12-16 % i foderblandingen		X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant
	Total fosfor i foderet ligger under eller imellem 0,35-0,80 % i foderblandingen		X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant

BAT	Anbefaling	Uddybning	Status	Begrundelse - hvis ikke afkrydset i "gennemført"
Staldsystemer				
	Renovationsstrategi for anvendelse af miljøteknologiske tiltag - stalde - inventar - gødningsopbevaringslagre		X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført Ikke relevant
Slagtekyllinge produktion	Staldsystemer, hvori der anvendes strøelse, kan ikke udelukkes at være BAT, hvis det sker sammen med praksis, herunder at der; - anvendes tilstrækkelig strøelse,	Dybstrøelse er eneste staldtype hvor kyllinge produktion til slagt i Danmark. Driften er alt ind - alt ud, efterfulgt af en inngangsperiode. For at tilgodesø dyrernes velfærd er beting.	X	Gennemført Delvis gennemført Ikke gennemført

6

	- udskiftes strøelse hyppigt, stiens gulv har passende udformning (f.eks. fald mod afløb), er oprettet funktionsarealer.	ningen begrænset til max. 40 kg/m ² . Gulvet i hele stalden forsynes med strøbesmateriale.		Ikke relevant	

BAT	Anbefaling	Uddybning	Status	Begrundelse - hvis ikke afkrydset i "gennemført"
Oplagring af husdyrgødning				
Modningspladser/ gødningsstakke	For gødningsstakke, der altid anbringes samme sted, enten i anlægget eller på marken, er det BAT at anvende <ul style="list-style-type: none"> - et betongulv med et opsamlingsystem og en beholder til afstrømningsvæske 	Gødningen læses ved befæstet plads ved port i stalden.	☒ Gennemført ☐ Delvis gennemført ☐ Ikke gennemført ☐ Ikke relevant	
Markstakke	For midlertidige gødningsstakke på marken er det BAT at anbringe stakkene væk fra følsomme receptorer, såsom: <ul style="list-style-type: none"> - naboer - vandløb (inkl. markdræn) 	Gødningen anbringes i en lukket stak. TS er mellem 30 - 40 %. Placering skiftes årligt. Lagret tilføres gødning fra staldanlæg ved hvert holdskifte.	☒ Gennemført ☐ Delvis gennemført ☐ Ikke gennemført ☐ Ikke relevant	
Gylleholdere af stål eller beton	En stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger		☐ Gennemført ☐ Delvis gennemført ☐ Ikke gennemført ☒ Ikke relevant	
	Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring		☐ Gennemført ☐ Delvis gennemført ☐ Ikke gennemført	

7

			☒ Ikke relevant ☒ Gennemført ☐ Delvis gennemført ☐ Ikke gennemført ☐ Ikke relevant	
	Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år		☐ Gennemført ☐ Delvis gennemført ☐ Ikke gennemført ☒ Ikke relevant	
Overdækning af gylleholdere	BAT er endvidere at dække beholderen ved at bruge et af følgende:		☐ Gennemført ☐ Delvis gennemført ☐ Ikke gennemført ☒ Ikke relevant	
	Et fast låg, tag eller en iclstruktur		☐ Gennemført ☐ Delvis gennemført ☐ Ikke gennemført ☒ Ikke relevant	

BAT	Anbefaling	Uddybning	Status	Begrundelse - hvis ikke afkrydset i "gennemført"
Udbringning af husdyrgødning				
Generelt	Det er BAT at minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødningen med afgrødens forventede krav		☒ Gennemført ☐ Delvis gennemført ☐ Ikke gennemført ☐ Ikke relevant	

8

Det er BAT at tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift.			☒	Gennemført	
			☐	Delvis gennemført	
			☐	Ikke gennemført	
			☐	Ikke relevant	
Det er BAT at reducere forurening af vand ved navnlig at gøre alt det følgende:			☒	Gennemført	
			☐	Delvis gennemført	
			☐	Ikke gennemført	
			☐	Ikke relevant	
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker			☒	Gennemført	
			☐	Delvis gennemført	
			☐	Ikke gennemført	
			☐	Ikke relevant	
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet)			☐	Gennemført	
			☐	Delvis gennemført	
			☐	Ikke gennemført	
			☒	Ikke relevant	
- at sprede gødning så tæt så muligt for den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted			☐	Gennemført	
			☒	Delvis gennemført	
			☐	Ikke gennemført	
			☐	Ikke relevant	
- ikke at tilføre gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket			☒	Gennemført	
			☐	Delvis gennemført	
			☐	Ikke gennemført	
			☐	Ikke relevant	
Det er BAT at håndtere spredningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er			☐	Gennemført	
			☒	Delvis gennemført	
			☐	Ikke gennemført	

9

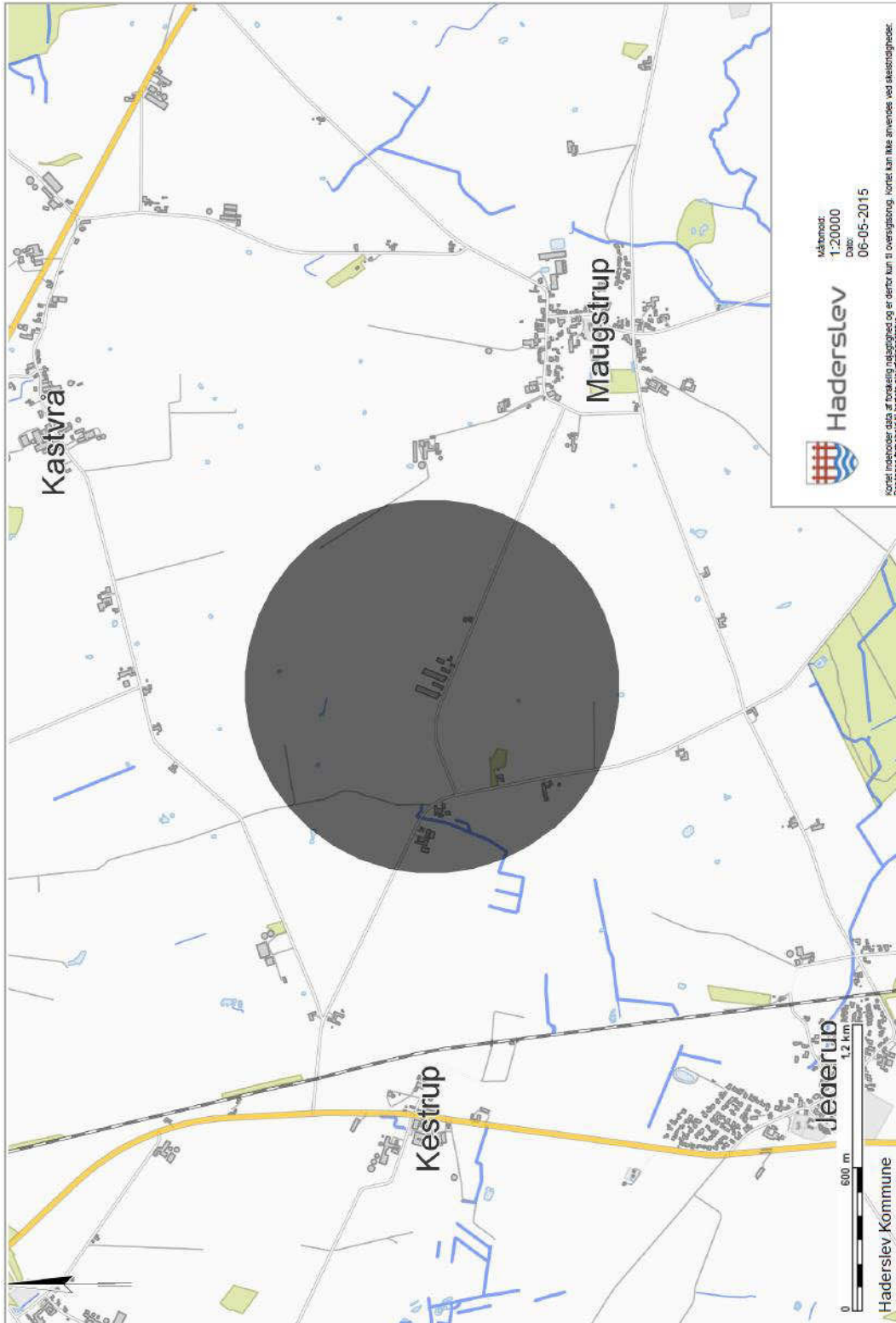
sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:				Ikke relevant	
- at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage			☒	Gennemført	
			☐	Delvis gennemført	
			☐	Ikke gennemført	
			☐	Ikke relevant	
- at være opmærksom på vindretning i forhold til naboens			☒	Gennemført	
			☐	Delvis gennemført	
			☐	Ikke gennemført	
			☐	Ikke relevant	
			☐		
			☐		
			☐		
			☐		

10

Bilag 4 - Oversigtskort over lugtgeneafstand

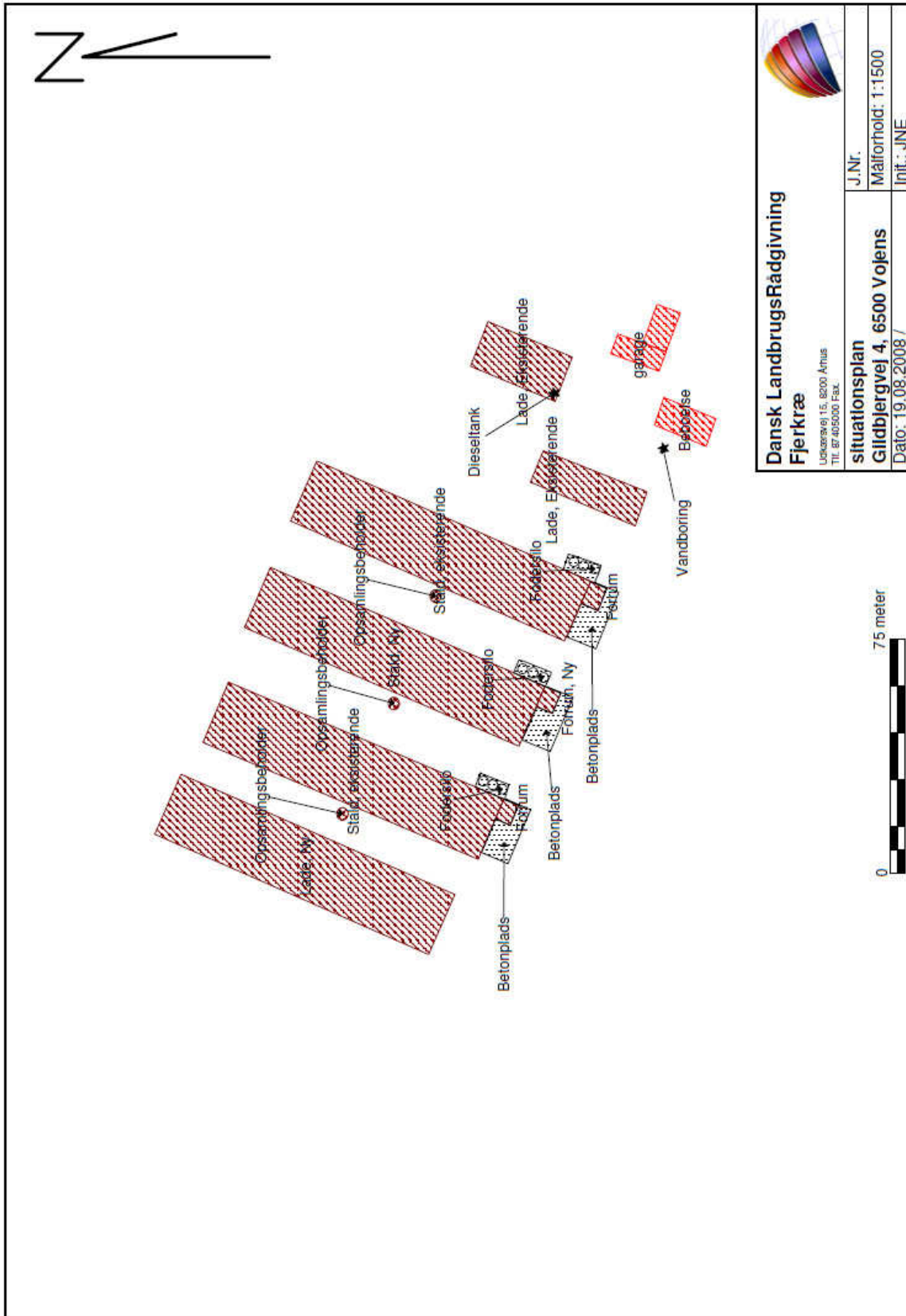
Vejledende konsekvenszone: 781 m

Kort hvor vejledende konsekvenszone er markeret på et kort.

Bilag 5 - Oversigtskort over anlæg

 Dansk LandbrugsRådgivning Fjerkræ Lisekrævej 15, 8200 Århus Tlf. 87 40 50 00 Fax.	J.Nr.
	Målforhold: 1:1500 Init.: JNE
situationsplan Gildbjergvej 4, 6500 Vejens Dato: 19.08.2008 /	

Bilag 6 – Dyrehold og staldoversigt fra husdyrgodkendelse.dk

Øversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
FjSI06	Slagtekylling, Produktionstid 38 dage	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	1014000	394,55
FjSI03	Slagtekylling, Produktionstid 35 dage	Nudrift	726900	240,70
		Ansøgt	0	0,00

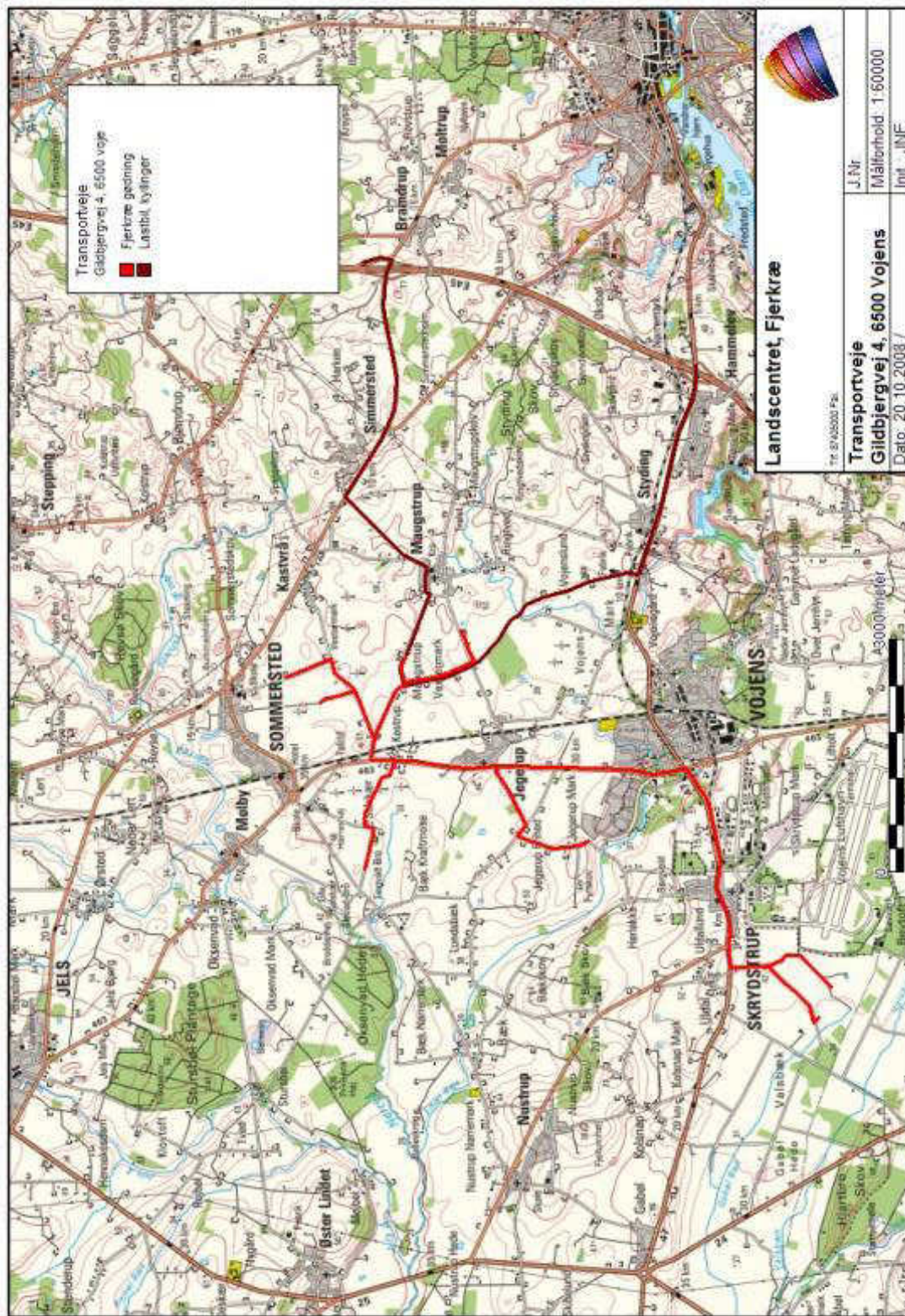
Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Staldsystemkoder er forklaret i den ovenstående tabel. Tal i kursiv er standardtal (normtal), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
Staldafsnit 1 eks	Nej	FjSI06	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	338000	2100				131,52
		FjSI03	Nudrift	363450	2100				120,35
			Ansøgt	0	0				0,00
Staldafsnit 2 eks	Nej	FjSI06	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	338000	2100				131,52
		FjSI03	Nudrift	363450	2100				120,35
			Ansøgt	0	0				0,00
Staldafsnit 3 NY	Nej	FjSI06	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	338000	2100				131,52
Sum			Nudrift						240,70
			Ansøgt						
Ændring alle produktioner:									153,86

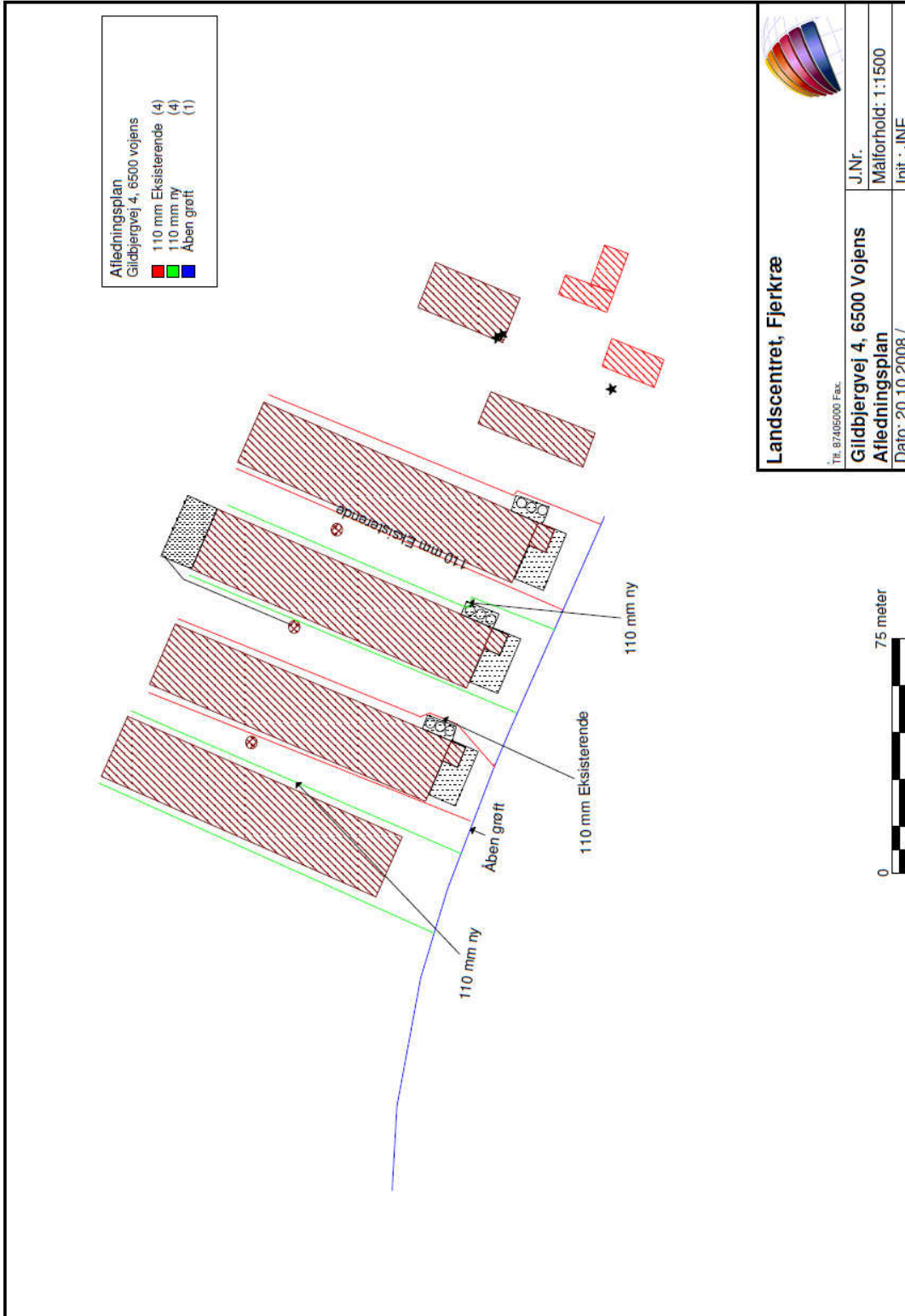
Bilag 7 - Transportveje

Bilag 8 - Oversigtskort over afløb

BILLEDE

Bilag 9 Affaldsoversigt

Farligt affald – kan afleveres gratis på containerpladser i mindre mængder			Mængder pr år
	EAK-kode		
Lysstofrør & elsparepærer	20 01 21		40-80 stk
Spraydåser	16 05 04		0-10 stk
Spildolie	13 02 08		0-50 l
Pesticidrester	20 01 19		0-5 kg
Oliefiltre	16 01 07		0-5 kg
Batterier – alle typer	20 01 33		0-50 kg

Genbrugeligt affald - kan afleveres gratis på alle containerpladser		
	EAK-kode	
Pap	15 01 01	10-50 kg
Papir	15 01 01	50-300 kg

Genbrugeligt affald – kan afleveres på alle containerpladser i mindre mængder imod betaling		
	EAK-kode	
Jern og metal	02 01 10	0-100 kg
Olietromler – tomme	15 01 04	0-5 stk
Olietanke – tomme	15 01 04	0-1 stk
Tomme sække af plast fra foder o.l.	15 01 02	0-10 kg
Plast (afdækning m.v. skal være rysterent og bundtet i håndterbare bundter)	15 01 02	100-400 kg
Paller	15 01 03	5-15 stk
Malet og/eller lakeret træ	17 02 01	0-25 kg

Klinisk risikoaffald og medicinrester – skal afleveres på apoteket		
	EAK-kode	
Kanyler i særlig beholder	18 02 02	0-1 kg
Medicinrester	18 02 08	0-1 kg

Døde dyr – skal til DAKA

	EAK-kode	
Døde dyr	02 01 02	500-4000 kg

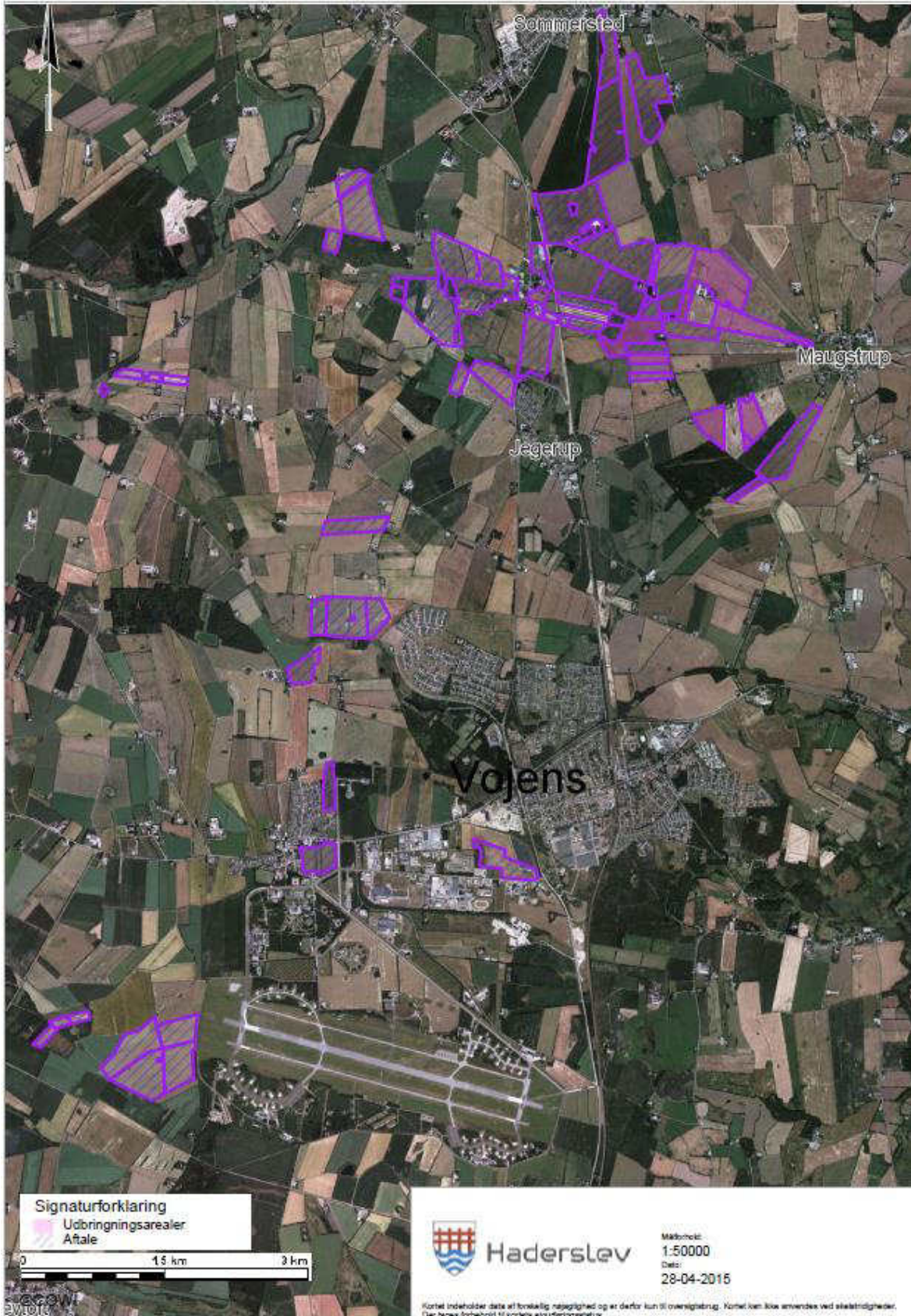
Affald – til deponi

	EAK-kode	
Asbestplader på paller	17 06 05	0-50 kg

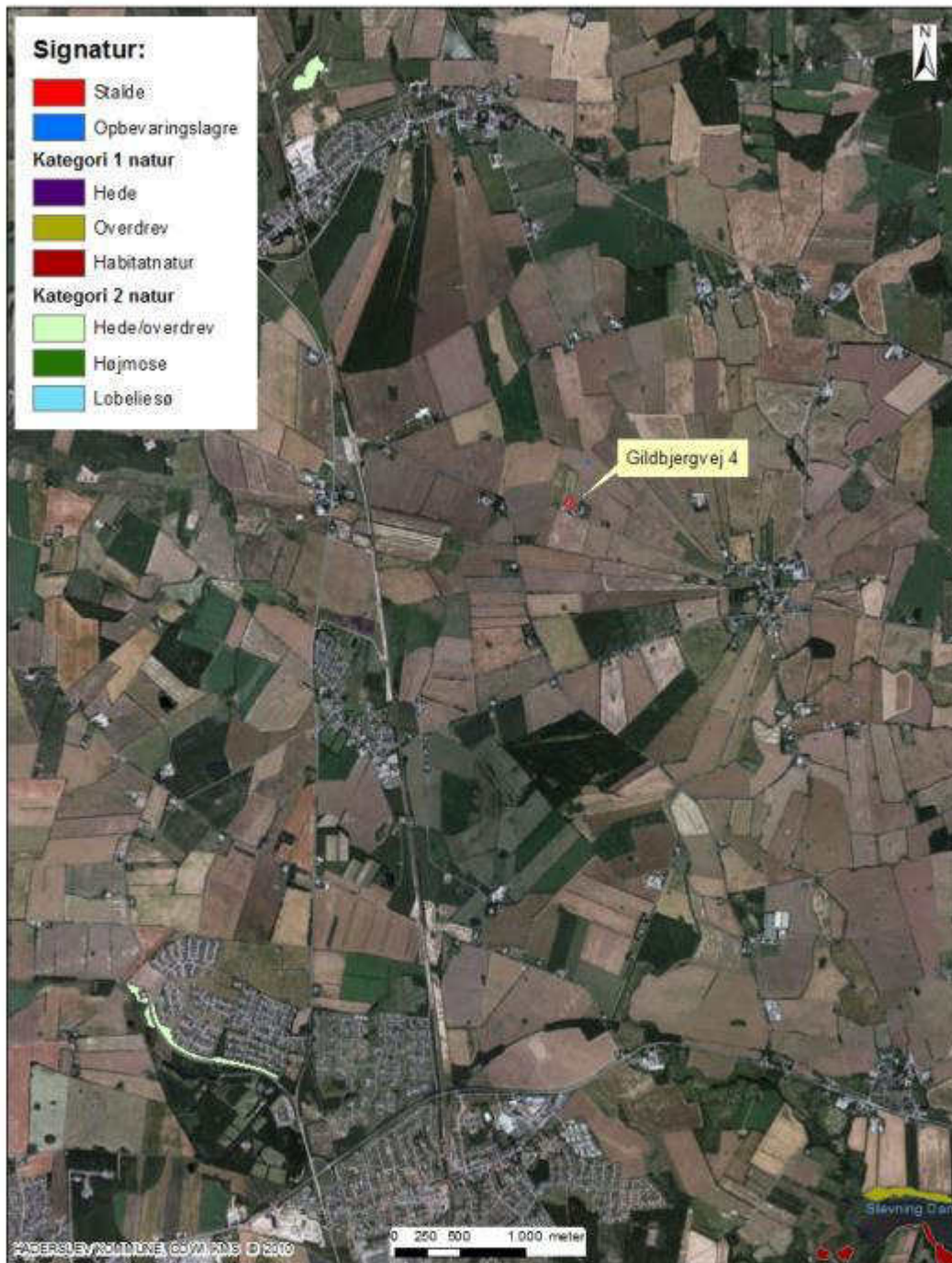
Affald – skal til forbrænding på kraftvarmeværk eller afleveres på containerplads

	EAK-kode	
Nylonsnor fra halmballer	17 02 03	50-150 kg
Tomme sække af papir fra foder o.l.	15 01 01	0-10 kg
Tomme, skyllede pesticiddunke	15 01 02	10-30 kg
Tomme medicinglas	15 01 07	0-2 kg
Gamle, rådne personvognsdæk fra afdækning	16 01 03	0-20 kg

Bilag 10b - Udbringningsarealer (ejede, forpagtede og aftalearealer)

Bilag 11a – Kort over kategori 1 og 2 natur ved anlæg

Gildbjergvej 4

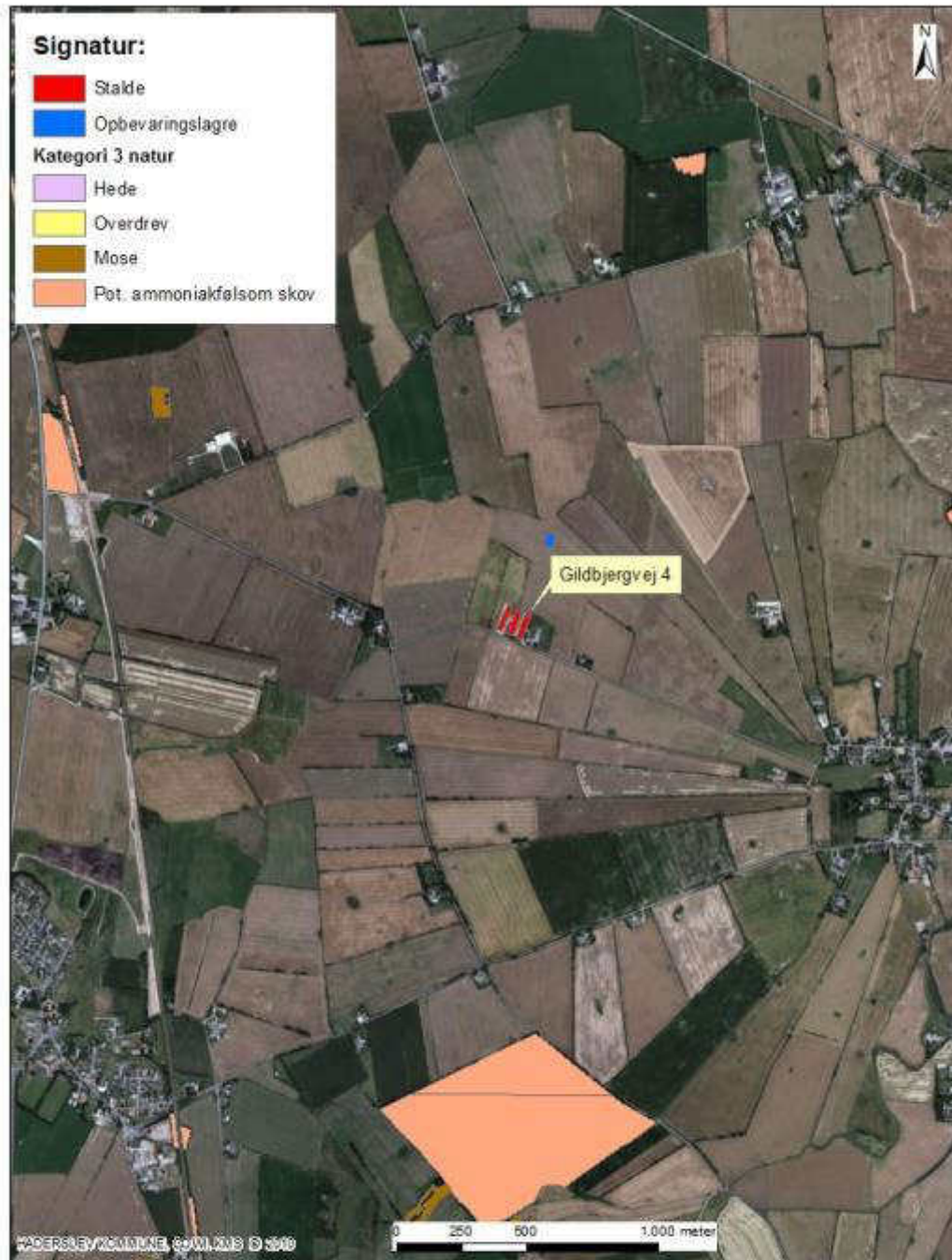
Anlæg i forhold til kategori 1- og 2-natur

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orienteringsformål. Kortet kan ikke anvendes ved tvistssagigheder. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
 Data og Information
 Sagsbehandler: HDAJ
 Journalnummer: 14/39176
 Udskrevet den: 11-05-2015

1:40.000

Bilag 11b - Kort over kategori 3 natur ved anlæg

Gildbjergvej 4

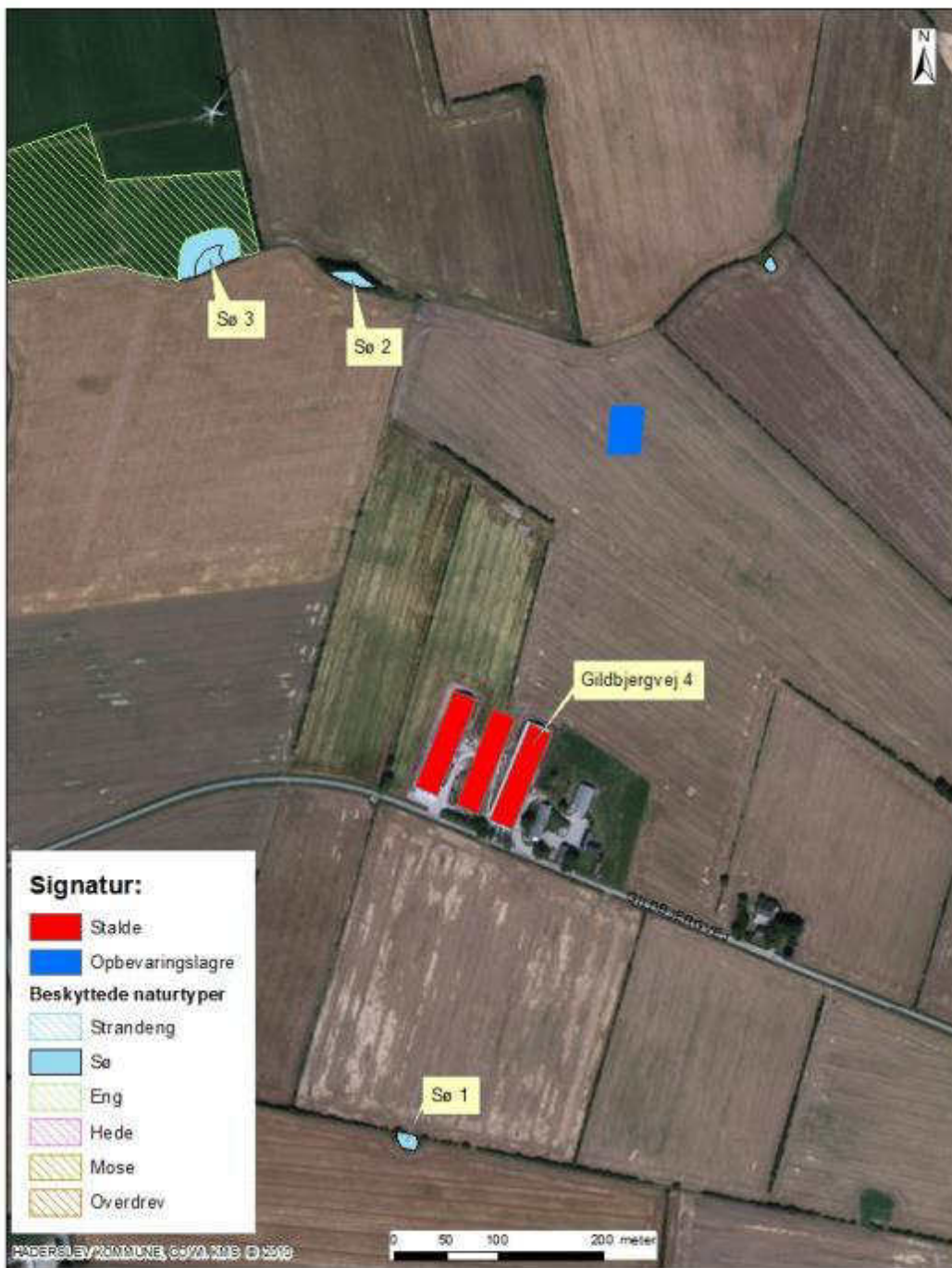
Anlæg i forhold til kategori 3-natur

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orienteringsformål. Kortet kan ikke anvendes ved skelstrøgsheden. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
 Data og Information
 Sagsbehandler: HDAJ
 Journalnummer: 14/39176
 Udskrevet den: 11-05-2015

1:20.000

Bilag 12 - Kort over § 3 natur ved anlæg

Gildbjergvej 4

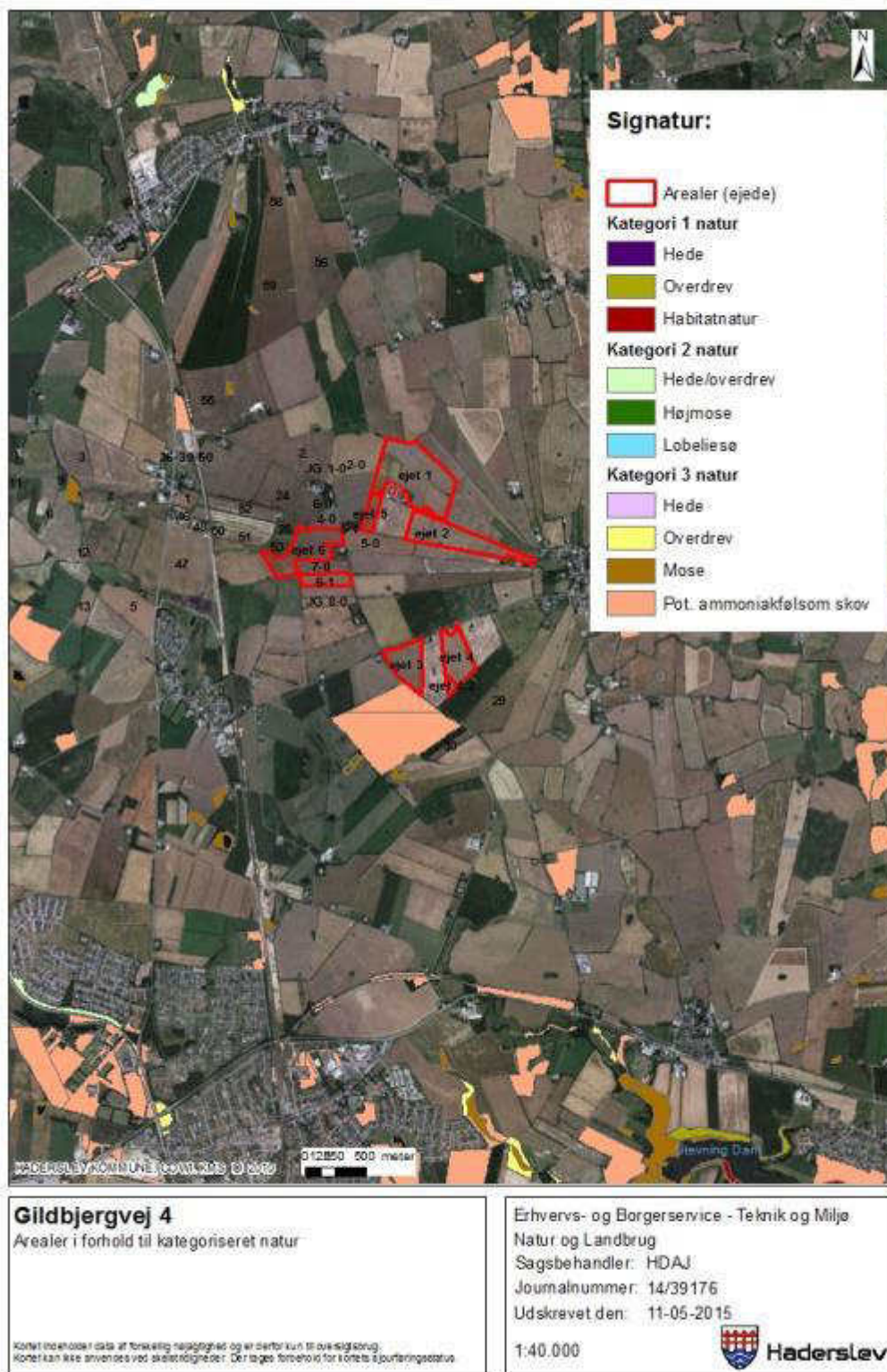
Anlæg i forhold til § 3 beskyttet natur

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orientering.
Kortet kan ikke anvendes ved skælningsderr. Der tages forbehold for kortets ajourføringstilv.

Erhvervs- og Borgerervice - Teknik og Miljø
Natur og Landbrug
Sagsbehandler: HDAJ
Journalnummer: 14/39176
Udskrevet den: 11-05-2015

1:5.000

Bilag 13 – Kort over kategoriseret natur ved arealer

Gildbjergvej 4

Arealer i forhold til kategoriseret natur

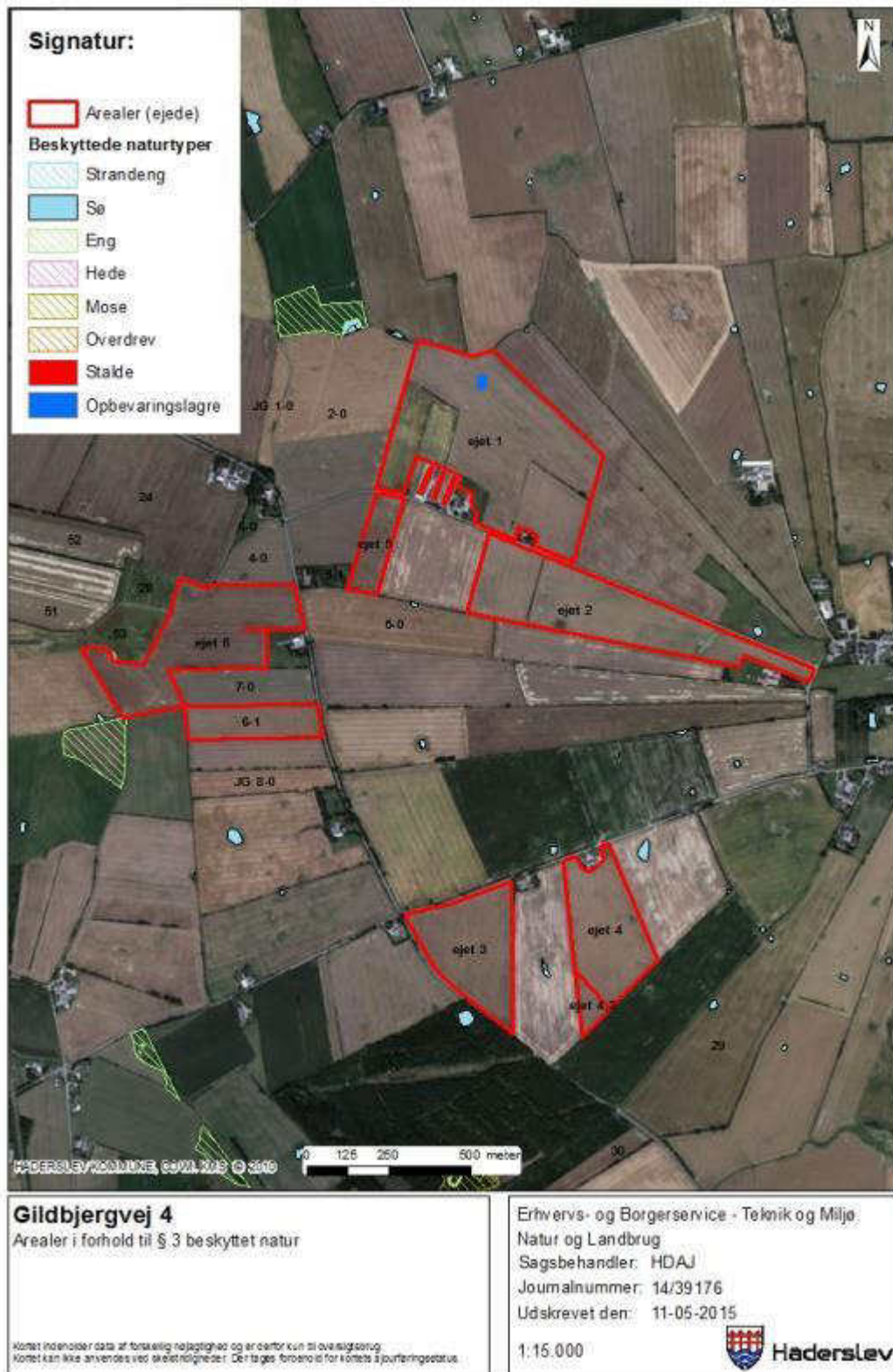
Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orienteringsbrug.
 Kortet kan ikke anvendes ved skelstridigheder. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus

Erhvervs- og Borgerervice - Teknik og Miljø
 Natur og Landbrug
 Sagsbehandler: HDAJ
 Journalnummer: 14/39176
 Udskrevet den: 11-05-2015

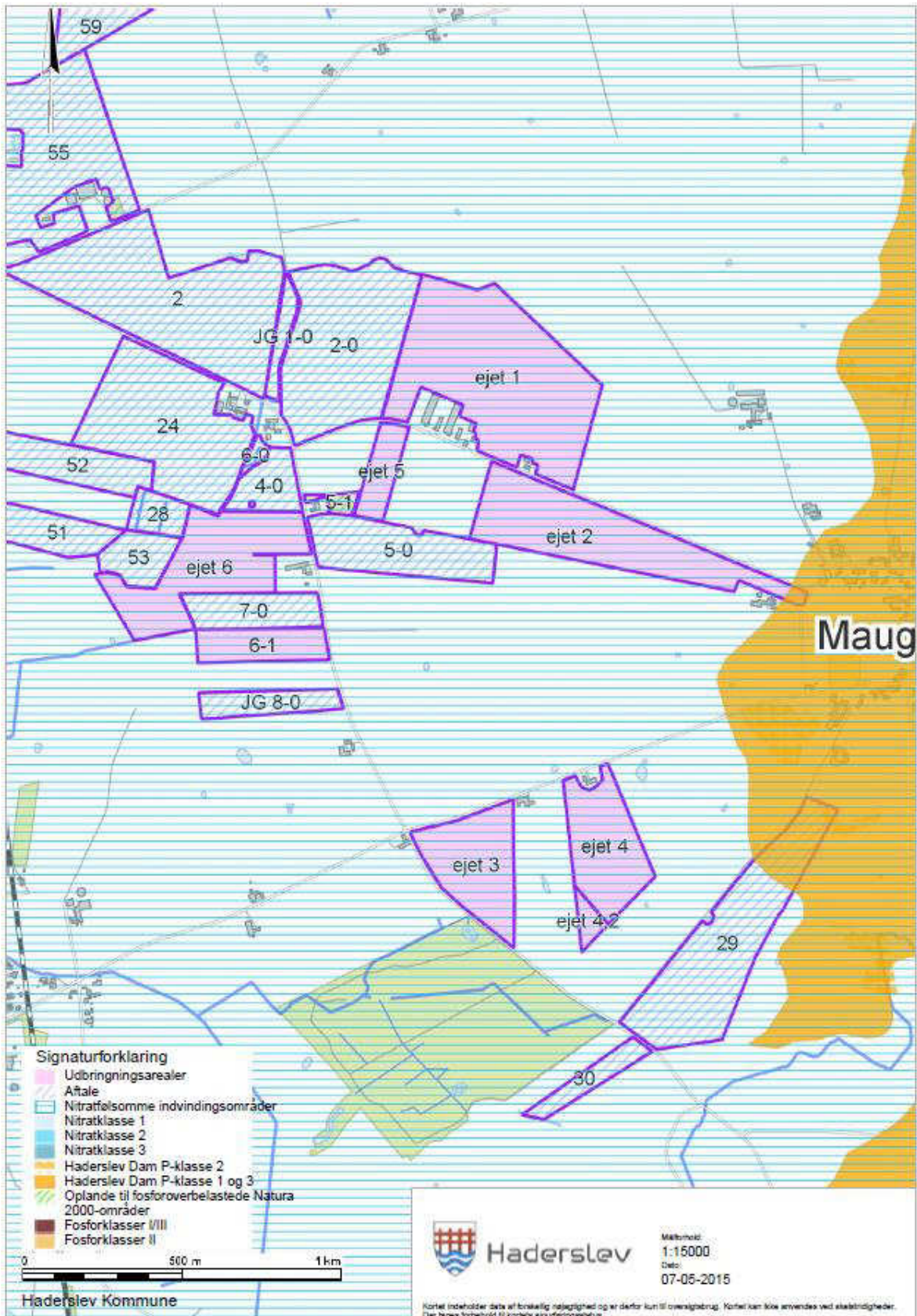
1:40.000

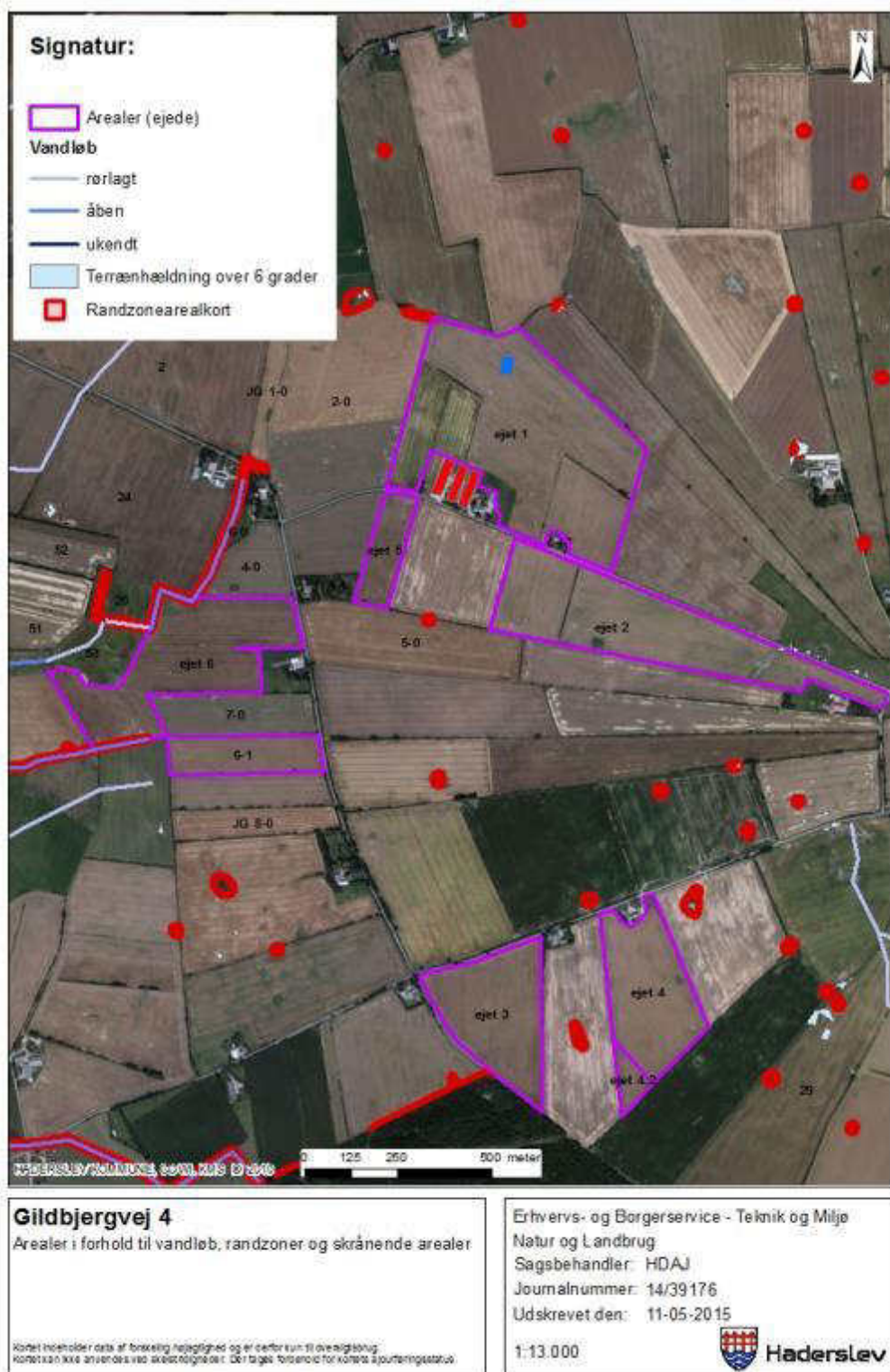
Bilag 14 - Kort over § 3 natur ved arealer

Bilag 15 - Kort over næringsstoffølsomme områder/arealer

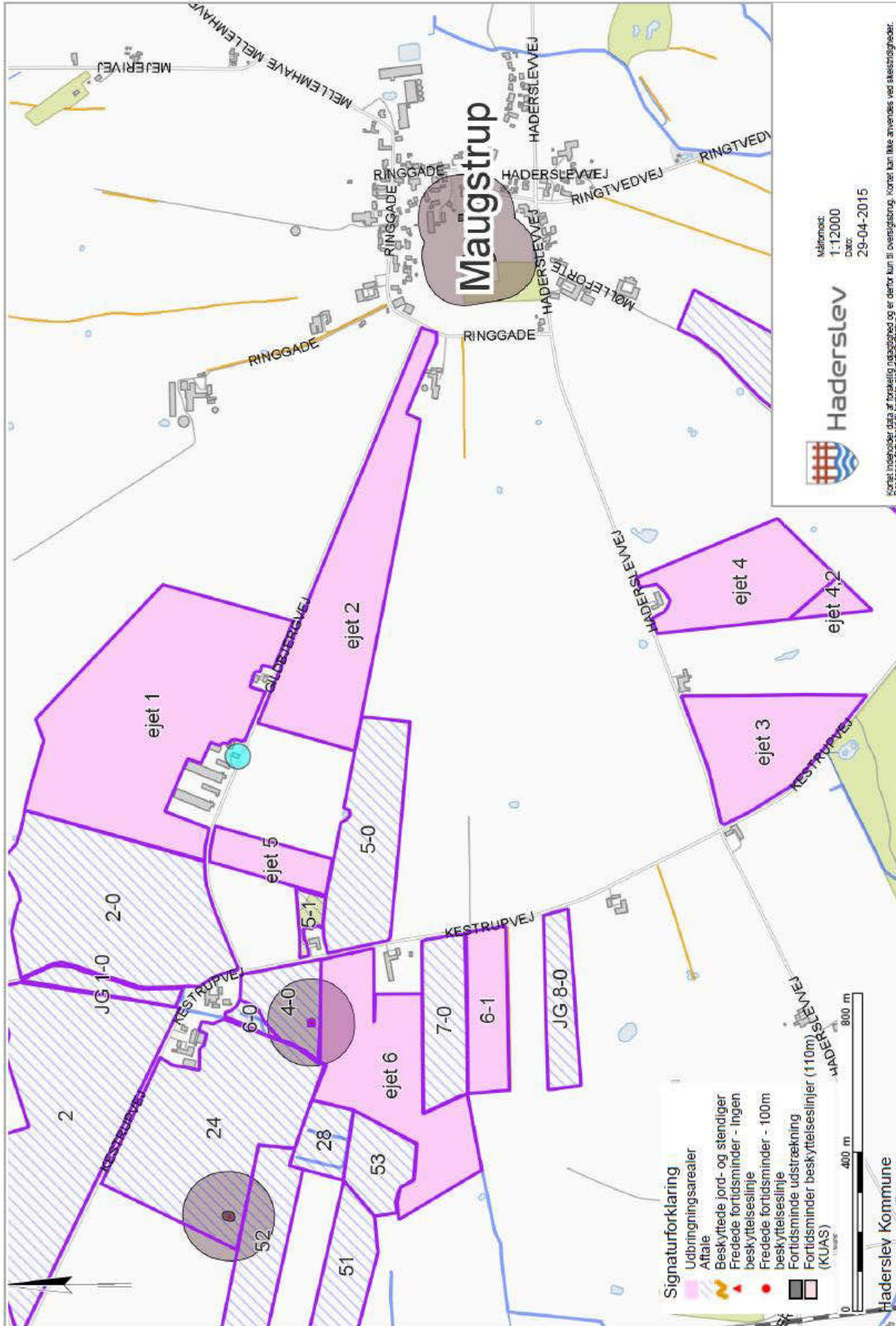

Bilag 16 – Kort over vandløb og skrånende arealer

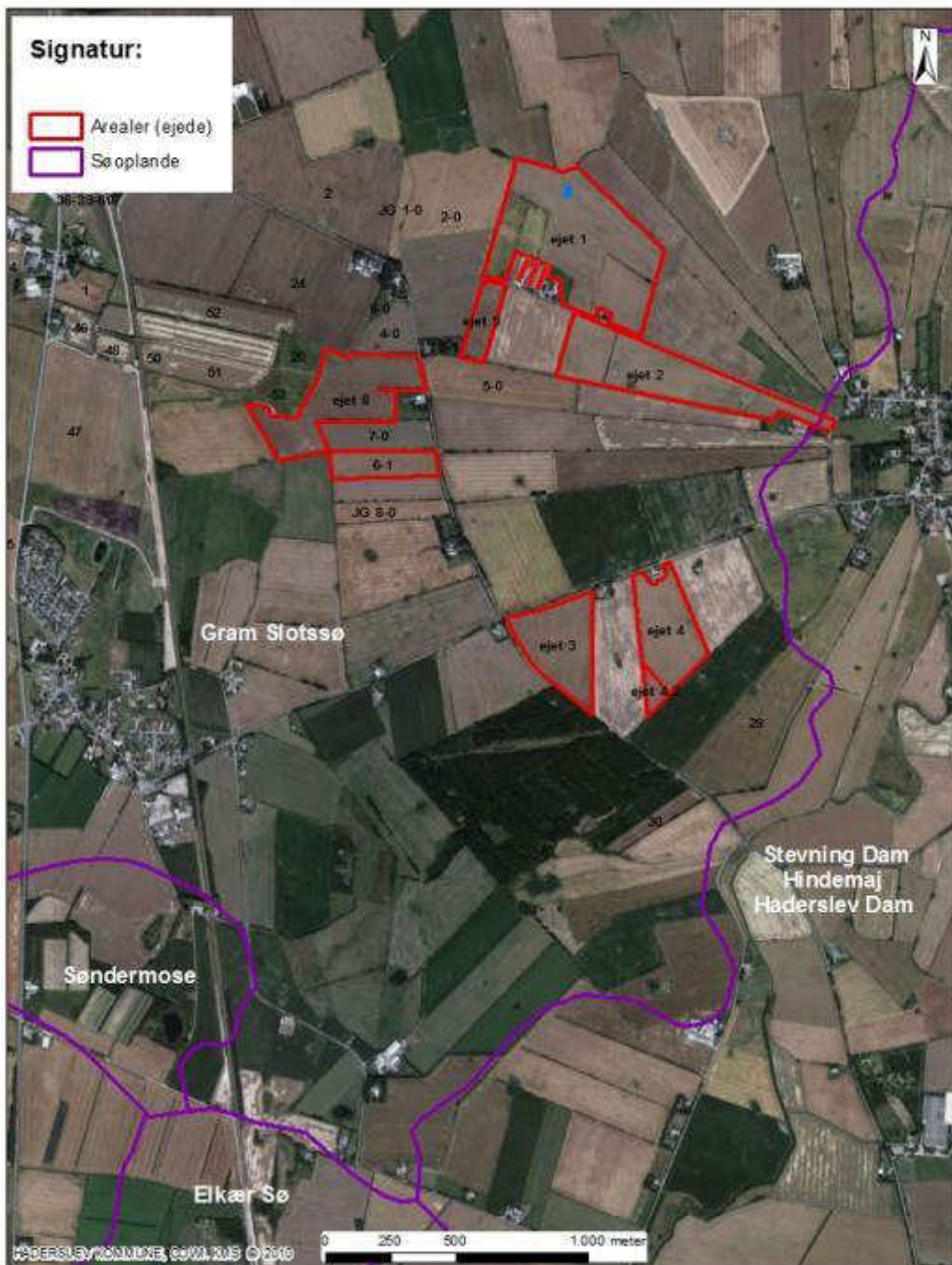

Bilag 17 - Kort over fortidsminder, sten og jorddiger

Bilag 18 - Kort over søplande

Gildbjergvej 4

Arealer i forhold til søplande

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orientering.
Kortet kan ikke anvendes ved skelstrøglinjer. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
Natur og Landbrug
Sagsbehandler: HDAJ
Journalnummer: 14/39176
Udskrevet den: 11-05-2015

1:20.000

Haderslev

Bilag 19 – Udtalelse vedrørende søoplände

De ejede udbringingsarealer findes alle indenfor søopländ til Gram Slotssø. Se bilag 19.

For Gram Slotssø står der i vandplanen, at tilstanden ikke må forringes og at det således skal sikres, at der ikke ved aktiviteter i opländet sker en øget tilførsel af næringsstoffer. Der er dog i øjeblikket ingen mulighed i husdyrgodkendelsesloven for at tage særligt hensyn til Gram Slotssø.

Der stilles derfor ingen særlige vilkår.

Søen blev senest undersøgt i 1976. Tilstanden vurderes derfor som værende ukendt i 2015. Derfor har det ikke været muligt at opgøre et indsatsbehov. *Tilstanden må dog ikke forringes. Det skal således sikres, at der ikke ved aktiviteter i opländet sker en øget tilførsel af næringsstoffer.* Haderslev Kommune gennemfører i øjeblikket et restaureringsprojekt i form af omlægning af å-forløbet ved Gram Slotssø.

Kilde: Vandplan nr. 1.10 Vadehavet 2010-2015

Målsætning

Målsættes med et godt potentiale med øvre grænse for klorofyl (25 µg/l).

Tilstand

Søen vurderes at være i god tilstand ud fra klorofylindholdet (spinkelt datagrundlag). I 1995 dækkede undervandsvegetationen 15 % af søens bundareal og dybdegrænsen var 2,0 m. Vegetationen omfattede 8 arter. Tilstanden er vurderet på baggrund af kemimålinger 1976.

Haderslev Kommune gennemfører i øjeblikket et restaureringsprojekt i form af omlægning af å-forløbet ved Gram Slotssø.

Belastning

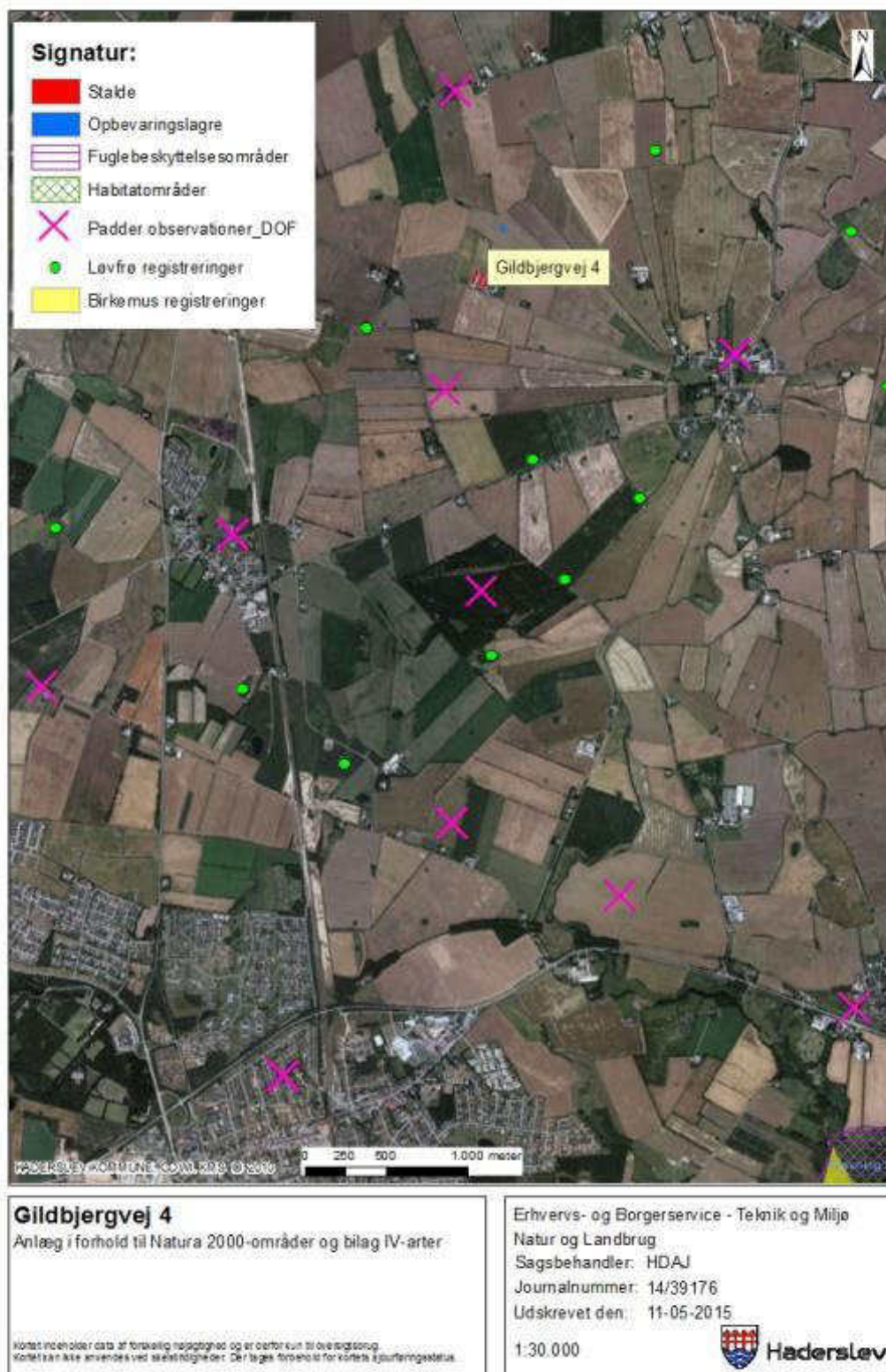
Gram Slotssø tilføres næringsstoffer fra det åbne land, spredt bebyggelse, regnbetingede udløb, rensanlæg samt atmosfærisk deposition direkte på søoverfladen.

Indsatsbehov

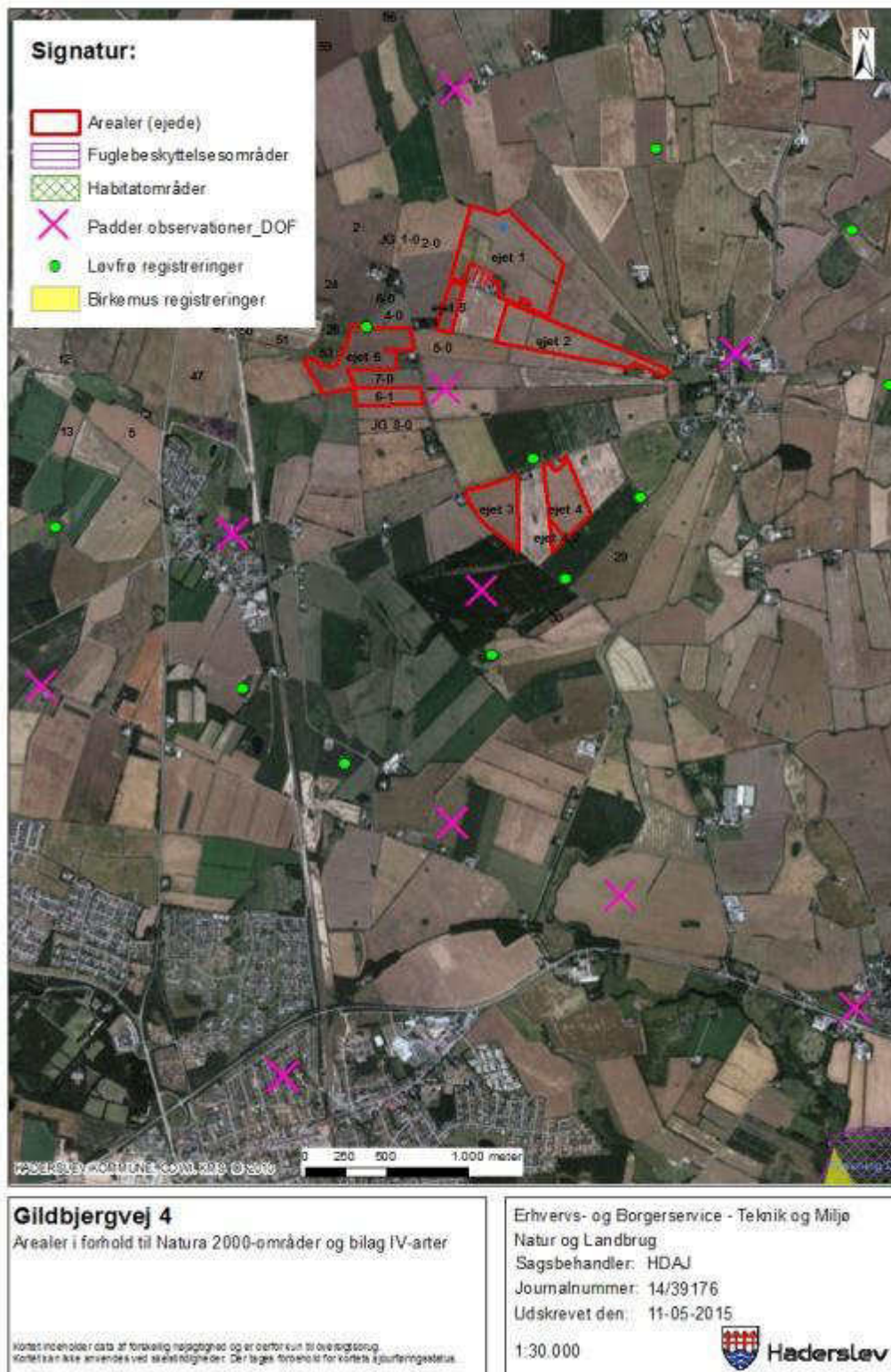
På baggrund af det spinkle datagrundlag er det usikkert om søen vil opfylde målsætningen 2015. Der foreslås derfor ikke nogen indsats i denne planperiode og en eventuel særskilt indsats udskydes til næste planperiode.

Kilde: Teknisk baggrundsnotat til vandplan 1.10 Vadehavet

Bilag 20a - Kort over Natura 2000 og Bilag IV forekomster ved anlæg

Bilag 20b - Kort over Natura 2000 og Bilag IV forekomster ved arealer

Bilag 21 – Pamhule Skov og Stevning Dam

Natura 2000 området "Pamhule Skov og Stevning Dam" består af habitatområde "Pamhule skov og Stevning Dam" (H81) og fuglebeskyttelsesområde "Pamhule skov og Stevning Dam" (F59). De to områder er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper, som udgør områdernes udpegningsgrundlag

Områdebeskrivelse

Området er en del af Haderslev tunneldal, som løber ca. 25 km øst-vest fra Lillebælt til Vojens. Områdets østlige afgrænsning er Haderslev Dam. Skovområder dominerer med indslag af vandflader, enge, overdrev og dyrkede arealer. Pamhule Skov er en af de største skove i området. Jordbunden giver gode vækstbetingelser for alle skovtræer. Skoven er oprindelig løvskov, som stadig dominerer. Halvdelen er bøg og desuden vokser der eg, ask og andre løvtræer. Ca. 1/3 af skoven er nåletræ, bl.a. rødgran, ædelgran, douglasgran og kæmpegran. Skovene drives med plukhugst og græsning eller forbliver urørt i henhold til naturskovsstrategien. Der findes mindre arealer med surt overdrev og rigkær. Geologisk er området den indre del af en stor tunneldal, med meget markante sidedale.

De dominerende vandflader er Stevning Dam, Hindemade og Pamhule Sø. Hindemade blev afvandet og opdyrket i 1935, men i 1994 genoprettet som lavvandet sø og eng. Pamhule Sø er beliggende i et dødishul omgivet af bakket terræn ca. 1,5 km syd for Haderslev Dam.

Skov- og Naturstyrelsen har udpeget Pamhule Skovene som et af landets 14 særlige områder for naturskov.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en række naturtyper samt arterne sump vindelsnegl, stor vandsalamander, rød glente, hvepsevåge og isfugl. Skoven er en god lokalitet for fugle, bl.a. findes også fiskehejre, duehøg, musvåge, spurvehøg og ravn.

Pamhule Skov er en varieret og botanisk rig skovlokalitet. I skovbunden vokser flere arter af star, bl.a. den sjældne kæmpestar. Desuden findes uldhåret og nyrebladet ranunkel, skovhundegræs, elfenbens- og skovpadderokke samt skovsvingel.

Nyregistrerede arter og naturtyper fra EU-direktiverne er: Fjordterne, stor hornugle, sortspætte og rødrygget tornskade samt tidvis våd eng.

Trusler mod områdets naturværdier

De tre søer, Stevning Dam, Hindemade og Pamhule Sø (naturtype 3150), påvirkes alle af stor ekstern næringsstofftilførsel, hvoraf fosfor udgør den største trussel. Spildevandsbelastningen i dag er reduceret markant, men Stevning Dam kan dog stadig karakteriseres som en næringsrig sø, hvor landbrugsdrift i oplandet i dag udgør den største kilde til næringsstofftilførsel. Undervandsvegetation er mere udbredt i Pamhule Sø, men søens næringsstofindhold er imidlertid højt, og søen er næppe i en stabil tilstand. Sammenfattende vurderes det, at et for højt fosforindhold udgør en væsentlig trussel.

Tilgroning med krat udgør en trussel mod de lysåbne naturtyper, f.eks. rigkær og overdrev, samt tidvis våd eng. Især overdrevet nord og vest for Stevning Dam vurderes at være udsat.

De lave enge vest for Stevning Dam er afvandet. Ophør med drift på arealerne fører på længere sigt til tilgroning af bl.a. værdifulde rigkær.

Der er små forekomster af kæmpe-bjørneklo, bl.a. omkring Jernhyt i området østlige del. Der er stedvis en massiv indvandring af ahorn, som vurderes at være en aktuell trussel mod skovnaturtyperne i området.

Besøgende i skovene kan forstyrre de ynglende rovfugle. Det vurderes dog, at der er områder, der forbliver relativt uforstyrrede, og hvor fuglene antages at vil kunne yngle.

Igangværende pleje og genopretning

Skov- og Naturstyrelsen har udarbejdet en driftsplan for området, hvor dele af skovene er udlagt til urørt skov, plukhugst eller græsningsskov. Der opsat et antal redeskjul for Isfugl i brinkerne langs Tørring Å.

Områdernes udpegningsgrundlag

Habitatområde "Pamhule Skov og Stevning Dam" (H81)

Nr.	Art/Naturtype
1016	Sump vindelsnegl (<i>Vertigo moulinsiana</i>)
1166	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter
6230	* Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
7220	* Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230	Rigkær
9120	Bøgeskove på morbund med kristtorn
9130	Bøgeskove på muldbund
9160	Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund
91E0	* Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

* prioriteret naturtype

Fuglebeskyttelsesområde "Pamhule Skov og Stevning Dam" (F59)

Arter på bilag 1, jf. artikel 4, stk.1	Arter, jf. artikel 4, stk. 2	Ynglende i.h.t. DMU's database	Trækkende i.h.t. DMU's database	Kriterier
Hvepsevåge		Y		F3
Rød Glente		Y		F1
Isfugl		Y		F1

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Tn: Trækfugle, der opholder sig i området i nationalt betydende antal.

F1: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets pt. gældende Bilag I og yngler regelmæssigt i området i væsentligt antal, dvs. med 1 % eller mere af den nationale bestand.

F2: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets p.t. gældende Bilag I og har i en del af artens livscyklus en væsentlig forekomst i området, dvs. for talrige arter (T) skal arten være regelmæssigt tilbagevendende og forekomme i internationalt betydende antal, og for mere fåtallige arter (Tn), hvor områder i Danmark er væsentlige for at bevare arten i dens geografiske sø- og landområde, skal arten forekomme med 1 % eller mere af den nationale bestand.

F3: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til den samlede opretholdelse af bestande af spredt forekommende arter som f.eks. Natravn og Rødrygget Tornskade.

Bevaringsstatus og trusselvurdering for naturtyper og arter på udpegningsgrundlagene

Naturtype/art	National/lokal bevaringsstatus	Trusselvurdering
3150 - Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks	Bevaringsstatus i Danmark er indberettet til EU som ugunstig. Prognosen i området er ugunstig eller vurderet som ugunstig	Næringsstofbelastning herunder intern fosforbelastning
3260 - Vandløb med vandplanter	Bevaringsstatus i Danmark er indberettet som ugunstig. Prognosen i området er gunstig eller vurderet gunstig	Grødeskæring, belastning med organisk stof, næringsstofbelastning og sandvandring
6230 - *Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund	Bevaringsstatus i Danmark er indberettet som ugunstig. Prognosen i området er ugunstig eller vurderet som ugunstig	Tilgroning, atmosfærisk N-deposition og arealreduktion/fragmentering
7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand	Den nationale bevaringsstatus er indberettet som ugunstig. Prognosen i området er ukendt	Uhensigtsmæssig hydrologi, tilgroning, næringsstofbelastning og arealreduktion/fragmentering
7230 - Riggær	Bevaringsstatus i Danmark er indberettet som ugunstig. Prognosen i området er ugunstig eller vurderet som ugunstig	Tilgroning, atmosfærisk N-deposition, arealreduktion/fragmentering og invasive arter
9120 - Bøgeskove på morbund med kristtorn	Bevaringsstatus i Danmark er indberettet som gunstig. Prognosen i området er ugunstig eller vurderet som ugunstig	Utilstrækkelig beskyttelse og atmosfærisk N-deposition
9130 - Bøgeskove på muldbund	Bevaringsstatus i Danmark er indberettet som gunstig. Prognosen i området er ugunstig eller vurderet som ugunstig	Utilstrækkelig beskyttelse og atmosfærisk N-deposition
9160 - Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund	Bevaringsstatus i Danmark er indberettet som ugunstig. Prognosen i området er ugunstig eller vurderet som ugunstig	Utilstrækkelig beskyttelse og atmosfærisk N-deposition
91E0 * - Elle- og askeskove ved	Bevaringsstatus i Danmark er indberettet som gunstig. Prognosen i området er	Utilstrækkelig beskyttelse og atmosfærisk N-deposition

vandløb, søer og væld	ugunstig eller vurderet som ugunstig	
Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)	Den nationale bevaringsstatus for stor vandsalamander er indberettet som ukendt (atlantiske del)/gunstig (kontinentale del). Prognosen i området er ugunstig eller vurderet som ugunstig	For få ynglevandhuller, overskygning af eksisterende ynglevandhuller med vedplanter og næringsstofbelastning
Sump vindelsnegl (<i>Vertigo moulinsiana</i>)	I 2007 blev den nationale bevaringsstatus vurderet som gunstig. Prognosen i området er ugunstig eller vurderet som ugunstig	Risiko for udtørring og tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter som følge af næringsstofbelastning
Hvepsevåge	Den nationale bevaringsstatus foreløbig vurderes som gunstig.. Samlet vurderes den aktuelle ynglebestand af hvepsevåge i området at være stabil. Prognosen i området er ukendt	Intensiv skovdrift og forstyrrelser
Rød glente	Den nationale bevaringsstatus vurderes foreløbig som gunstig. Ynglebestanden er fra 1992 til 2006 gået fra 0 til 1-2 par og samlet vurderes den aktuelle ynglebestand af rød glente i området at være i fremgang. Prognosen i området er ukendt	Forstyrrelser
Isfugl	Den nationale bevaringsstatus vurderes foreløbig som gunstig. Fra 1983 til 2006 er ynglebestanden i området gået fra 3 til 5-6 par. Samlet vurderes den aktuelle ynglebestand af Isfugl i området at være i fremgang. Prognosen i området er ukendt	Belastning med organisk stof og forringelse af den fysiske tilstand og naturlige dynamik. Indavl pga. fragmentering (isolation og lille bestandsstørrelse).

Kilder

Basisanalyse for habitat- og fuglebeskyttelsesområder – Pamhule Skov og Stevning Dam. Natur- og skovdel samt Tillæg om ny viden til Natura 2000-basisanalyse for Pamhule Skov og Stevning Dam

EIONET: <http://biodiversity.eionet.europa.eu/article17/habitatsreport>

Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet & fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. Søgård, B. m.fl., 2003, 2. udgave. Faglig rapport fra DMU nr. 457.

Naturtilstand i habitatområderne. Habitatdirektivets lysåbne naturtyper. Faglig rapport nr. 735. Fredshavn, J.R. og Ejrnæs, R., 2009. Faglig rapport fra DMU nr. 735.

www.naturdata.dk

www.vandognatur.dk

Bilag 22 – Potentielle bilag IV arter

Bilag IV-arterne omfatter følgende arter: (i) pattedyr med arter af småflagermus, gnavere, rovdyr og hvaler, (ii) krybdyr med arter af skildpadder og Markfirben, (iii) padder med arter af halepadder og springpadder, (iv) fisk med arten Snæbel, (v) insekter med arter af biller, sommerfugle, og guldsmede, (vi) bløddyr med arten Tykskallet malermusling, samt (vii) planter omfattende arterne Enkelt månerude, Vandranke, Liden Najade, Fruesko, Mygblomst, Gul stenbræk og Krybende Sumpskærm.

Herunder følger en gennemgang af de Bilag IV-arter, som kan have yngle- og rasteområde i Haderslev Kommune, eller som kan påvirkes af projekter heri, samt en overordnet vurdering af hvilke projekter der påvirker disse arter.

Flagermus

Frynseflagermus (*Myotis nattereri*) er fundet i alle landsdele, men arten er ret sjælden. Den yngler i huse og hule træer og er ofte knyttet til løvtræsbevoksninger, hvor den søger føde langs hegn og skovkanter. Rasteområder er kældre, kassematter og kalkgruber.

Vandflagermus (*Myotis daubentoi*) er almindelig og udbredt i næsten hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland. Arten er hovedsageligt fundet i det nordlige og østlige Jylland, og omkring Limfjorden. Arten er dog registreret på 5 lokaliteter i Sønderjyllands Amt, og det vides ikke om den findes i området omkring ejendommen. Arten søger føde over søer og vandhuller, og hviler og overvintrer i træer med hulheder, revner eller sprækker, kalkminer og under stenbroer.

Dværgflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) er almindelig over hele landet med undtagelse af Bornholm, det vestlige Jylland og nogle mindre øer. Arten er fundet på flere lokaliteter i Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov.

Langøret flagermus (*Plecotus auritus*) er relativt almindelig over hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland, vestligste Fyn og Lolland, Langeland og nogle mindre øer. Der er dog kun få observationer i Sydjylland, men flagermusen er svær at finde, så den kan være overset. Flagermusen holder oftest til i bygninger såsom lader og på kirkeløfter, og foretrækker afvekslende kulturlandskaber med gårde, haver, parker, alléer og små løvskove.

Sydflagermus (*Eptesicus serotinus*) er almindelig med undtagelse af Nordvestjylland og Nordøstsjælland. Sydflagermus har en tæt bestand i Sønderjylland, og det er sandsynligt, at arten findes i området. Flagermusen har udelukkende kvarter i bygninger året rundt og jager langs skovbryn, åbninger mellem træer og andre steder med mange insekter.

Brun flagermus (*Nyctalus noctul*) er relativt almindelig på øerne og i det østlige Jylland. Den er kendt fra enkeltobservationer på flere lokaliteter i det sydvestlige Jylland. Det er muligt, at der findes eksemplarer i området. Arten yngler og raster kun i gamle løvtræer. Den jager over åbent agerland, søer og over skov.

Skimmelflagermus (*Vespertilio murinus*) findes på spredte lokaliteter rundt om i landet, og er observeret enkelte gange omkring Haderslev. Artens yngleområde er menneskelig bebyggelse, og dens ses ofte jage i lyset af store gadelamper som tiltrækker insekter. Rasteområder er ligeledes bygninger.

Troldflagermus (*Pipistrellus nathusii*) er observeret med spredte forekomster i det meste af landet, og herunder også i Haderslev Kommune. Dens yngleområder er huse og hule træer. Arten er stærkt tilknyttet ældre løvtræer, hvor den jager i de åbne rum under kronerne. Rasteområder er formentlig de samme som yngleområderne.

Pipistrelflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) findes især i løvskovsrige egne, og er derfor særlig udbredt i Østjylland og Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov. Den er registreret flere gange i udkanten af Haderslev Kommune.

Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Arten er registreret mellem Spangså og Revsø skov samt ved Hammelev og Østerskov. Birkemusens sommeropholdssteder er naturområder med et tæt urtelag og i umiddelbar tilknytning til våd natur. Vinteropholdssteder er tørre naturområder som diger, overdrevsskrænter og højtliggende hede- og plantageområder, dvs. områder som er karakteriseret ved at være relativt uforstyrrede. Birkemusen må således forventes at kunne forekomme på lokaliteter, hvor ovennævnte naturtyper grænser op til hinanden, og hvor der er rigelig føde i form af insekter.

I birkemusens udbredelsesområde vil projekter som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer kunne påvirke artens levevilkår. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Odder (*Lutra lutra*)

Findes i alle større vandløbssystemer helt ned til den dansk-tyske grænse. Odderen lever i tilknytning til vådområder. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især søer og moser med store rørskovsområder. Om dagen opholder den sig i en hule i brinken eller under buske, træer eller andet, der kan give ly. Yngle- og rasteområder kan potentielt findes i hele artens udbredelsesområde. Yngleområdet består af selve hulen, som ungerne fødes og opfostres i, og de nærmeste omgivelser. Et rasteområde for odder er mere diffust end et yngleområde, og kan forekomme mange steder langs vandløb og søer. Områderne kan være svære at lokalisere, men knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder, hvor odderen kan finde relativt uforstyrret skjul i længere perioder på alle tider af året

Projekter som indebærer opsplitning af bestande og levesteder eller som ødelægger eller forringer yngle- og rasteområder kan påvirke odderens yngle- og rasteområder.

Markfirben (*Lacerta agilis*)

Arten findes udbredt i stort set hele landet. Markfirben yngler på en række forskellige typer af levesteder, som er kendetegnet ved, at de indeholder solvendte skråninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser.. Rasteområderne om vinteren skal være veldrænede og solvendte skråninger. Markfirben bruger bl.a sten- og jorddiger samt levende hegn som spredningskorridorer

Projekter som påvirker jord- og stendiger samt levende hegn kan påvirke artens levesteder. Ligeledes vil projekter der indebærer ændret arealanvendelse af egnede yngle- og rasteområder kunne påvirke arten.

Padder

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) er udbredt i hele landet undtagen Bornholm, men er muligvis i tilbagegang i Sønderjylland. Dens foretrukne yngleområder er vandhuller, som indgår i sammenhængende naturområder, men arten er i stand til at yngle i næsten alle former for vådområder. Rasteområder er oftest på landjorden, og arten er afhængig af gode terrestriske, gerne fugtige levesteder nær ynglestedet.

Løgfør (*Pelobates Fuscus*) forekommer i hele landet undtagen Fyn og Bornholm. Arten er truet og i tilbagegang. Dens foretrukne yngleområder er lysåbne vegetationsrige rene vandhuller og vådområder. Rasteområder er ofte bar jord eller sand, samt områder med lav vegetation, hvor arten har mulighed for at grave sig ned. Artens mobilitet er ringe, og den er derfor afhængig af et velfungerende netværk af vandhuller.

Løvfrø (*Hyla arborea*) er udbredt i den sydøstlige del af landet samt i området omkring Århus og Vejle. Arten er kortlagt i den "gamle" Haderslev Kommune og fundet på en lang række lokaliteter, Løvfrø yngler i lavvandede lysåbne vandhuller, hvoriblandt tidvise våde lavninger på afgræssede arealer er de mest optimale. Artens rasteområder er skovbryn, levende hegn og krat, hvor den opholder sig på mindre træer og buske.

Strandtudse (*Bufo Calamita*) findes spredt langs kysten i Danmark, samt på en række indlandslokaliteter. Arten foretrækker at yngle i temporære, lysåbne, vandansamlinger som ofte er uden vegetation. Rasteområder er åbne arealer med ingen eller meget lav vegetation, f.eks. afgræssede enge og strandenge, men også dyrkede marker. Yngle- og rasteområder vil ofte ligge inden for samme område men kan, hvor der er egnede vandringsruter, ligge adskilt.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) er udbredt i det meste af Danmark. Den yngler i lysåbne vegetationsrige lavvandede vandhuller af varierende størrelse, men med rent vand. Vandhuller af dårligere kvalitet kan fungere som levesteder og rasteområder. Levesteder og rasteområder på land er oftest nær vandhullet og ofte knyttet til skov. Stor vandsalamander stiller større krav til vandkvaliteten end f.eks. løvfrø gør.

Ved projekter som har udbringningsarealer op til vand- og vådområder kan der ske en påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV-padder. Lysåbne vandhuller er potentielle yngleområder for alle de nævnte padder mens mere tilgroede vandhuller ofte kan fungere som rasteområder.

Marsvin (*Phocoena phocoena*)

Arten forekommer i alle danske farvande og har levested i Vadehavet og Lillebælt. Der kendes ikke til specifikke yngle- og rasteområder for marsvin.

Der er kun ringe viden om, hvilke menneskeskabte forhold der påvirker marsvinet. Alle større ændringer og indgreb som påvirker havområder er potentielt skadelige for marsvinets levevis.

Snæbel (*Coregonus oxyrhyncus*)

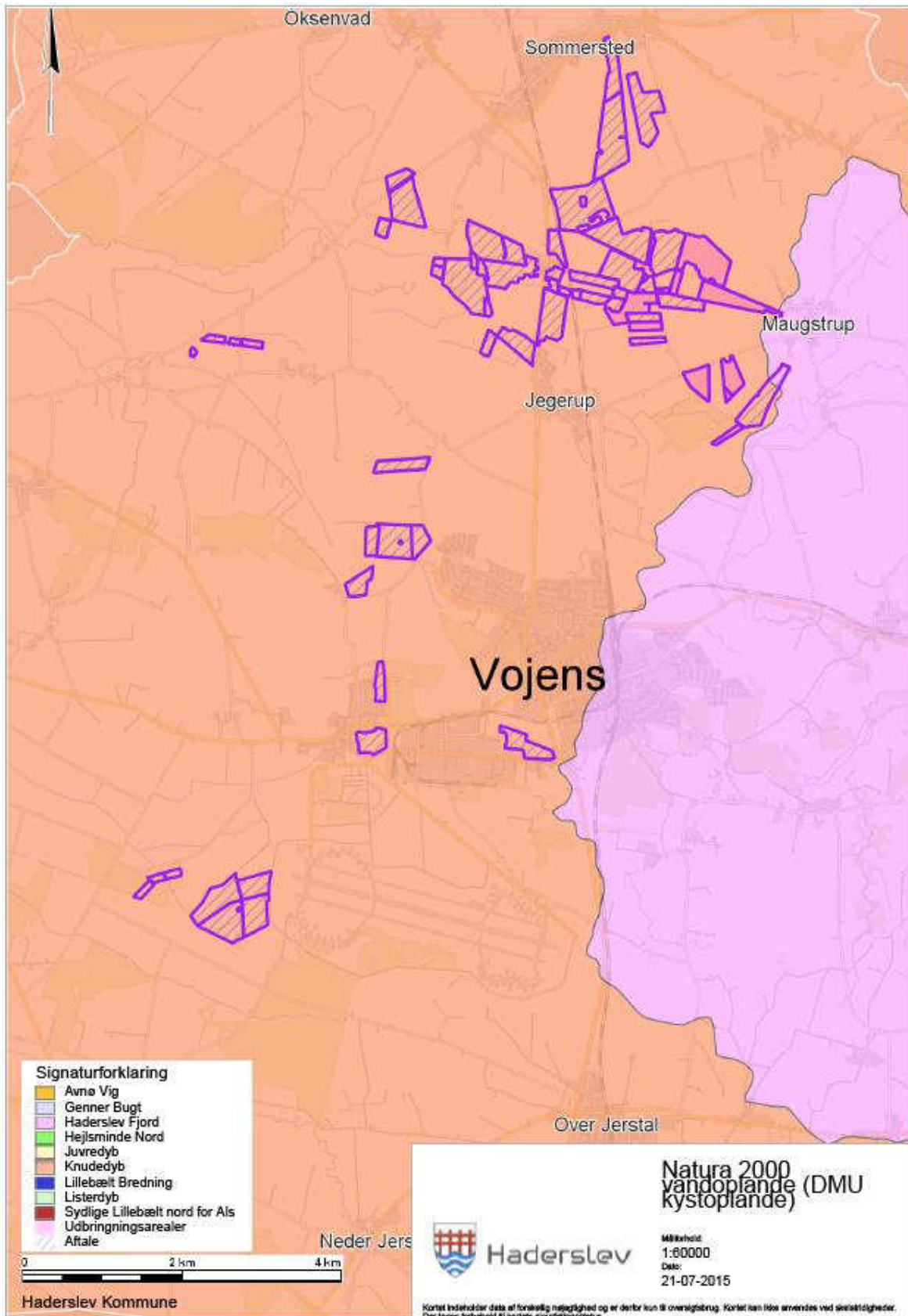
Arten lever i Vadehavsområdet og de tilstødende vandløb. Snæbel yngler i de nederste og mellemste dele af større vandløb. Det vurderes, at der foruden Vidå i dag kun findes selvreproducerende bestande i Ribe Å, Varde Å og Brede Å, mens der tilsyneladende er en svigtende eller meget lille produktion af snæbel i Kongeå og Sneum Å og en lille bestand i Brøns Å, hvor der ikke har været udsat yngel. Opstrøms i de forskellige åsystemer er der en række sideløb som er vigtige nuværende eller mulige fremtidige gydeområder for snæbelen,

herunder Gelså samt Fladså/Gram Å. Der ligger et forslag til at udvide Natura 2000 området Vadehavet med vandløbsstrækninger Gelså frem til Gelsbro og Gram Å frem til Fole Hareby engvandingsselskabs opstemning med udpegning som potentielt gydeområde for snæbel. Snæblens ynglesucces er afhængig af god vandkvalitet, grusbund og vintergrønne vandplanter. Yngelen tåler ikke saltvand før de er nået en vis størrelse, og er derfor afhængig af mindre søer og vinteroversvømmede områder som er indskudt i vandsystemet. Efter gydningen trækker snæblen ned i de nedre dele af vandløbene og Vadehavet.

Projekter som forringer vandkvaliteten i vandløb med forekomst af snæbel kan påvirke artens ynglesucces. Ligeledes vil projekter hvor der er særlig risiko for erosion til vandløb kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Bilag 23 - Kort over Natura 2000 vandoplande

Bilag 24 - Ansøgningen

Ansøgningen er indsendt igennem www.husdyrgodkendelse.dk med ansøgningsnummer 69825.

- Første ansøgning, version 1, 23 sider og 3 bilag er modtaget den 15. december 2014.
- Endelig ansøgning, version 7, 29 sider og 7 bilag er modtaget den 18. august 2015.

Beredskabsplan som der henvises til i vilkår **xx** er indsendt som bilag til ansøgningen den **xx. 2015.**

Der er indsendt beregninger for 35 dages kyllinger:

- Fiktivt, skema 80963, version 1, 26 sider er modtaget den 2. september 2015

Ansøgningsskemaer samt bilag, mailkorrespondance mv. udleveres gennem aktindsigt til sag nr. 14/39176 ved henvendelse til Haderslev Kommune, Natur og Landbrug på tlf. 74 34 21 45 eller på mail; landbrugssager@haderslev.dk.